

лиця у самій цесній залежності — гэта два бакі адной і той-жа зямлі.

Не здуліцеца-ж сапротам, што іпотія праекты будаўніцтва і ў нас на БССР выдзяляліся прадметам толькі вузкага, габілітнага абгаварвання. Мы маем усё падставы да-

вані аб'яднанага пленуму ЦК КП(б)Б і УсеКП(б) пленума ЦК КП(б)Б, які толькі што скончыўся, ставяцца панаванню, на больш шырокай базе, набываюць размах.

Нам трэба рашуча дабіцца таго, каб забяспечыць у вырашэнні ўсіх гэтых важнейшых пытанняў актыўны ўдзел самых шырокіх рабочых мас.

КАЛІ ГЭТА СКОНЧЫЦЦА

Яшчэ на высахла кроў на бруку Варшаўскага вакзала, кроў прадстаўніка Савецкага Саюзу т. Войтава, яшчэ толькі пасыпалі зачыніцца дзверы турмы за «экспансіўным», «індывідуальна» дзейнічым белгвардзейцам манархістам Кавэрдаю, як на Варшаўскіх аўтамабілях прагузелі стралы другога белгвардзейскага бандыта Вайцхоўскага, вакараваўшага сваю агідную руку на афіцыйнага прадстаўніка рабочых і сялян Савецкага Саюзу. На і ў першым выпадку, польская прэса ўжо зараз-жа пасыла замаху пачала кампанію па вышуканні апраўдваючых гэты злодзейскі ўчынак прычын і выконваючы атрыманы зверху дырэктывы, даныя ёй афіцыйным тэлеграфным агенствам, пачала рэабілітацыю забойцы. Чаго толькі ня ўжыта ён у якасці «памякчваючых віну акалічэнняў»? Тут мы знаходзім і тэрор ДПУ, якое нібыта расстраляла баньку Вайцхоўскага — губернскага чыноўніка ў чыне стацкага саветніка, і арышт савецкімі ўстановамі самога Юрыя Вайцхоўскага за автасавецкую змову і яго неадпаведнае турэмнае пакаранне, трыбунал і, урэшце, незаконны пераход у Польшчу.

«Гэткія моманты перажыванні, — піша «Экспрэс Поранні» — не маглі не зрабіць уплыву на разуменне развіццяў юнака. Апынуўшыся сярод вольнага грамадства, Вайцхоўскі зусім атупеў. Работы ён ня мог звысці. Алкагалізм паслабіў яго волю. Цэлыя ночы ён праводзіў у дацінгах і рэстаранах. Чырвоныя узадоры Расіі — віноўніку свайго пагарджэння і падданства — ён ненавідзеў, аднак ніколі нічою не казаў, што рыхтуе замах». Урэшце «Экспрэс Поранні» сьцьвярджае, што Вайцхоўскі зрабіў замах, ня маючы ніякага праімамернага думкі, а страляў, «проста ўгледзеўшы Лізарава, які ехаў па аўтамабілі па вуліцах Варшавы». Чаго варты гэтыя рэкі, як яны пастройваюць грамадскую думку — відавочна. Але мы добра ведаем, што гэткія спробы замазвання фактаў, абвешчання ганебнейшых учынкаў расійскай белгвардзейшчыны, якая спайшла са сцягам прытулак і падтрыманне «сярод вольнага грамадства» «амішскай Польшчы, у вачох пралетарыату ўсяго свету не памешаць адказнасці польскага ўраду. Аду і тую палітычна-манархічную

школу прайшлі і Кавэрда і Вайцхоўскі. Яны абодва належалі да аднаго манархічнага аб'яднання. Ня проста-ж тое, што пасля няўдалага замаху Вайцхоўскі кінуўся ў клоб расійскіх манархістэмігрантаў на Маршалкоўскай вул., каб там схаватца. Ня прастаяў рэч, што прыцягнуты на справе Кавэрды, Вайцхоўскі падпаў пад асаблівую ласку польскай прэсы, якая пазажыла ўсе сілы, каб адхіліць ад яго абвінавачванне ў змове. А чаго варты сьцьвярджэнні «Газеты Варшаўскай» (орган эндокаў), што «замах выглядаў «здыўчэньне» сярод расійскіх эмігрантаў, якім Вайцхоўскі быў вядомы «як слабойны і ўроўнаважаны чалавек» Цялая серыя сьцьвярджэнняў аб тым, што Вайцхоўскі маніяк, вар'ят, алкаголік, наркаман і г. д. запаўняюць шпальты польскіх газет. Далусьцім, нават, што характарыстыка асобы Вайцхоўскага водлуг запэўніваньняў польскай прэсы і аднавідае сапраўднасці. Але гэта, аднак, ні ў якой меры ня здымае з польскага ўраду адказнасці за тое, што савецкі прадстаўнік у Польшчы за апошнія часы зрабіў свайго роду мішэньню для практыкаванняў у стральбе розных белгвардзейскіх вырадкаў. Вайцхоўскі жыў у Польшчы з 1921 г., ён студэнт польскай дзяржаўнай школы палітэхнічных навук у Варшаве і мае пашпарт, выдадзены польскім урадам па права пражывання ў Польшчы. І гэта кладзе пэўную адказнасць на польскі ўрад. Факт-жа дэведзены, што Вайцхоўскі належаў да «саюзу манархістэмігрантаў» і што згубіў аўтамабіль аднаўдманна белгвардзейскага тэрарыстага, Кавэрды. Ці будзе данер польскі ўрад пастойнаць на тым, што Вайцхоўскі дзейнічаў па ўласнай ініцыятыве і без удзелнікаў і ці зможа ён настойваць, як равей, на тым, што ў Польшчы ня існуе белгвардзейскіх тэрарыстэмігрантаў і арганізацый. Факты вельмі яскравы і відавочны. Гутаркам і толькі гутаркам аб суседзкім міралюбстве пара ўжо палажыць канец і на справе, дэяльнаем давесці жадае сапраўдных мірных адносін. Рабочыя і сяляне Савецкага Саюзу з абурэннем і гневам ставяць пытаньне: «Калі-ж гэта скончыцца цываньне і тэрор іх прадстаўнікоў?»

Ф. Г-скі.

Афіцыйная «Эпока» абмяжоўваюцца падрукаваннем аднаго толькі паведамлення польскага тэлеграфнага агенства пад загалоўкам: «Дастойная завава выхадка расійскага эмігранта». Орган Штэудынага «Глос Праўды» суіраваджае сваю інфармацыю рэдакцыйнай заўвагай, у якой ганорыцца:

«Значымыя змовы расійскіх контр-рэвалюцыйнаў, якіх выбралі Польшчу глебаю для асаблівых рэакцыяў у прадстаўнікі суседніх дзяржаў, з якімі мы падтрымліваем мірныя зносіны, павінны быць выкаранены з усёй строгаасцю закону. Мы спадзяемся, што гэ-

гэтыя праблемы ўжо старыя ўражаньне быццам Вайцхоўскі або маніяк, або вар'ят».

«Кур'ёр Чырвоны» паведамляе, што да гэтага часу не ўдалося высветліць, адкуль Вайцхоўскі браў грошы на свай гуляшчае жыццё. «Існуе падварэнне, — піша газета, — што Вайцхоўскі завлаў вясомы і грузны эмігрантаў у Парыж, куды ён ездзіў у мінулым годзе».

Большасць газет абмяжоўваюцца падрукаваннем толькі паведамленняў польскага тэлеграфнага агенства, ці ўласнай інфармацыяй, якія ня ўносяць нічога новага.

У фашысцкай Польшчы

2.000 УКРАЇНСКІХ СЯЛЯН ВYSTУПІЛІ СУПРОЦЬ ПОЛЬСКАЕ ПАЛІЦЫ

ВАРШАВА, 5. Газета «Нойе Фолькцэйтунг» паведамляе аб вялікай сутыцы, якая здарылася паміж сялянамі і паліцыяй у м. Сіноўдзіні, каля Стры (Галіцыя). Нядаўна там арганізавалася рымска-католіцкая парафія, аной улада перадала 25 маргоў зямлі. У дзень перадачы ў мястэчку сабраліся каля 2.000 украінскіх сялян, якія ішлі па вуліцах і ірычалі: «Мы не дапусьцім».

Мясцовая паліцыя, як атрады паліцыянтаў, якія прыехалі з Стры і Скалы, таксама не маглі справіцца з абуранай масой. Толькі выкітаная вайсковая чацьча разагнала натаўп. 20 чалавек былі арыштаваны.

Да польска-літоўскіх перагавораў

У Коўно праз Кенігсберг выехала польская дэлегацыя ў польска-літоўскую камісію аднакадаваньня і забеспячэння міру. У склад дэлегацыі ўваходзяць: нач. усходняга аддзелу міністэрства замежных спраў Галуўка ў якасці старшын, прафэсар Макоўскі, начальнік аддзелу праектаў мін. замежных спраў Перкоўскі і чачэбра экспэртаў, двое вайсковых і двое фінансавых.

За амністыю палітычным вязьням

У тудыёмі «Польска Волнасьці», выдаванай Т. Венявой-Дугашоўскай у № 20 абвешчаны далейшыя 222 подпісы пад трыбаганьнем аб амністыі палітычным вязьням.

Нямецкая газета аб франка-савецкіх адносінах

БЭРЛІН, 4. Рэдактар чужаземнага аддзелу «Форвертс» Віктар Шыф, які зараз знаходзіцца ў Парыжы, меў доўгую гутарку з Пуанкаре. Шыф, паведамляючы аб гэтай гутарцы, заўважыў, што ў яго стварылася ўражаньне, што франка-нямецкая згода на толькі магчыма, але што Пуанкаре сам імкнецца да згоды. «Дойче Альгемайне Цейтунг» з прычыны гэтага піша: «Пуанкаре выразае бачна, што справа адраўдзеньня французскай валюты толькі тады можа быць скончаная, калі фінансавы і замежны палітыка будзе ісьці роўналегла. Аднак, супрацоўнік «Форвертс» надае дзьве

французскія агаворкі, якія ня могуць быць прыняты, з іменямі першага агаворка замежна-палітычнага характару ікават адноств. Нямецкім з СССР і другая агаворка ўнутры-палітычнага характару аб тым, што ўлічы, які зноў паліцыя былі пачуючы паліцыя Нямецкім, зьяўляюцца адным з фактаў, якія могуць мець дрэнны ўплыў на адносіны з Нямецкім як з боку Пуанкаре, так і ўсёй Францыі. «Мы ахвотна верым, — піша газета, — што Пуанкаре гэтага хоча, але сам «Форвертс» адчувае, што разважанні гэткія ня вытрымліваюць крытыкі».

Супроць выдачы Бела Куна вэнгерскім катом

ВЕНА, 5. Па паведамленьні газэты «Дэйч Папль», аўстрыйскі ўрад атрымаў шмат тэлеграм з-за граніцы з пратэстам супроць арышту Бела Куна і супроць магчымасьці задавальняць патрабаваньня вэнгерскага ўраду аб выдачы Бела Куна. Атрыманым тэлеграмы ад рэду муніцыпалітэату гарадоў ПАЗШ. Камуністэмігранта «Ротэ Фанэ» зазначае, што патрабаваньне аб выдачы Бела Куна прадстаўляе сабой адно з зьявляючых наступленьня міжнароднай рэакцыі і сыгнал да ўстанавленьня ў Аўстрыі адкрытага фашысцкага рэжыму. Газета зазначае, што аўстрыйская камуністэмігранта партыя рашыла правесці шырокую кампанію пад лэўгангам салідарнасці з Бела Кунам і сільнае 7-га мая масавы мітынг пратэсту.]]

500.000 ангельскіх тэнчоў пад пагрозай

ЛЭНДАН, 5. У Манчэстэры канфэрэнцыя прадпрыемцаў прадзільнай прамысловасці ўхваліла назначыць 21-га мая рэфэрэндум сярод усіх членаў фэдэрацыі па пытанні аб зьніжэньні заробатнай платы на 12 з паловаю проц. Адначасова сход прадпрыемцаў тэатэчнай прамысловасці ўхваліў дамагацца снарачэньня платы і павялічэньня рабочага часу. Пад пагрозай снарачэньня заробатнай платы ўсяго знаходзіцца 500.000 рабочых.

Лёкаут у рэйнскіх паходных кампаніях

БЭРЛІН, 3. Рабочыя і служачыя рэйнскіх паходных кампаніяў не эгадзіліся на зьніжэньне зарплат з 1-га мая. Усе звольнены. У сувязі з лёкаутам судаходства па Рейну спынека.

савецкага гандлёвага прадстаўніка у Польшчы т Лізарава. Вайцхоўскі запытвае, што ён дзейнічаў самастойна і ня быў ні з кім у змове. Тым ня менш, паліцыя зрабіла рад вобшыкаў і арыштавала ў памішаных эмігранцкіх арганізацыі і на кватэрах самых выдатных дзеячоў расійскай эміграцыі ў Польшчы. Арыштаваны старшыня расійскага эмігранцкага камітэту Сямёнаў і 11 членаў саюзу рускай моладзі ў Польшчы. Арыштаваны таксама брат Вайцхоўскага Сьвргей. Арышту ў Варшаве і правінцыі адбываюцца далей.

ВАРШАВА, 7. Згодна паведамленьня польскага тэлеграфнага агенства, зроблены новыя арышты сярод расійскіх эмігрантаў. Арыштаваны Мельнікаў, Ільлічоў і Галавачоўскай.

Нямецкая газета аб замаху

БЭРЛІН, 5. Камуністэмігранта паведамляе аб замаху на т. Лізарава ў Варшаве, «Фолькс Цейтунг» піша: «На жаль, траба лічыцца з тым, што ўслед за гэтым замахам наступіць на меншай меры новыя дзікія ўскладзеньні польска-савецкіх узвямалючых, бо ў сувязі з другімі замахам на іранію аднаго году маскоўскі ўрад відавочна прад'явіць патрабаваньне аб заставаанні найбольш рэакцыйна мер супроць эмігрантаў».

КАМУНІСТЫ І КРЫТЫКА

(З дзейнасці ЦКК КП(б)Б)

У радзе выпадкаў ЦКК былі ўстаноўлены няправільныя адносіны асобных таварышоў да пытаньня аб выступленьнях членаў партыі ў друку з раборакўсімі заметкамі і выкрыцьцямі.

Ёсьць, на сваім становішчы абавязаны быць асьведомленымі ў гэтым пытаньні, якія лічаць, што быццам-бы члены партыі ня могуць выступаць у друку з выкрыцьцямі і заметкамі, якія зьмяшчаюць у сабе ўказаньні на прасутыкі, недахопы, або злчынствы, без асобнага вырашэньня парт'ячэйкі або парткамітэту.

Найбольш яскравым прадзеньнем такога няправільнага тлумачэньня можна прывесці партыйнае заключэньне ў ЦКК аднаго даволі адказнага таварыша па справе члена партыі Д., на падставе выкрытых заметак якога ў друку (гав. «Звязь») была ўзбуджана справа пропі члена партыі, кіраўніка адной акруговай установы. У гэтым заключэньні, якое адбіла падобныя погляды, погляды «лявіраваных людзей» на самакрытыку, было сказана даслоўна:

«Карэспандэнт-камуністы вінаваты ў тым, што ён блэ ведама партаргану навісеў (?) карэспандэнтку».

Вось супроць такіх настроў, якія сьжакоўць партыйную лінію ў адносінах самакрытыкі, траба рашуча выступаць і абвясціць іх нецярпымымі, бо гэта азначае па справе адхіліць камуністэмігранта ад актыўнага ўдзелу ў крытыцы ў дру-

Ідуць у партыю

РАСТОЎ-ДОН. У Шахцінскім раёне на ўрачыстых оходах 1-га мая падалі заяву аб прыёме ў партыю новыя групы рабочых. На першай дзяржаўнай рудні палі залы 52 чалавекі, на рудні «Пралетарская дыктатура» — 15 чалавек, на рудні «Сусьветная камуна» — 19 чалавек. Сваё жаданьне ўступіць у партыю рабочыя матывавалі, як адказ на контр-рэвалюцыйную вылазку буржуазіі.

ТРАКТАРЫ ў СССР

МАСКВА, 7. На ўсёй тэрыторыі Савецкага Саюзу ў бягучы час працуе 27.500 трактараў, з іх 17,2 тыс. на тэрыторыі РСФСР. З агульнае колькасці трактараў — 25,8 проц. маюць сельска-гаспадарчы камуны і артэлі, 13 з паз. — с. г. і мэлірацыйны тэрыторыі і г. д. Аднаасобныя гаспадаркі маюць толькі 11 проц. трактараў.

Савецкі павільён на Кельнскай выстаўцы друку

БЭРЛІН, 4. У савецкім павільёне на Кельнскай міжнароднай выстаўцы «Праца» работа разгорнута поўнасьцю. Дзьве грашвія экспанатаў, загатоўле-

ЦКК КП(б)Б

ку, што было-б страшэннай супярэчнасьцю лініі партыі.

Зразумела, ёсьць рад выпадкаў, калі, напрыклад, пастановы партаргану могуць асьвятляцца ў друку толькі з іх згоды, або калі патрэбны выступленьне ў друку па даручэньні партаргану. У іншых жа выпадках мы ня можам дапусьціць, каб за неўзагоднасьце з партарганам, за самастойнае выступленьне з крытыкай у друку член партыі не ажурунебудзь адказнасць або падлягаў партспяганьням, бо гэта азначала-б угрубненьне ўдзелу члена партыі ў самакрытыцы. У гэтым-жа сэнсе мы і на старонках «Правды» бачым, як караюцца за падобныя ўчыны «лявіраваныя камуністы», якія балдца самакрытыкі.

Між тым, у паданым нам прыкладае, сапраўды, так і вышло, што член партыі Д., які выкрыў праз газету свайго начальніка ўстаноў, адначасова з ім быў прыцягнут да партадказнасці за «склоны» (Відома, што выкрытыя частцей за ўсё абвінавачваньне чьх, хто выкрывае, у «склоны»). І вышла так: хто выкрыў, быў арыштаваны да большай адказнасці (абвешчана вымова і зняты з работы), чым выкрыты таварыш, на гледзачы на тое, што ў асноўным высунутыя супроць начальніка ўстановы абвінавачваньні аказаліся правільнымі.

Некаторая доля віны аказалася і за тым таварышом, што выкрыў, але гэта віна врыху іншая: ведаю-

савецкі зьмоду і ўручаў т. Чаліну ордэн «Чырвонага Сьцягу».

ПАДЗЯКА ГАРНЯКОЎ ДПУ ЗА ВЬ КРЫЦЬЦЭ ЗМОВЫ

РАСТОЎ-ДОН. Гарнікі Ухадкоўскага і Данюка-Грушаўскага рудніаўтупітваў перадалі прадстаўніцтву АДПУ на Паўночным Каўказе чырвоны сьцяг за выкрыцьцё шахцёрскай змовы. Перадача сьцягу адбылася на сходзе ў клубе супрацоўнікаў АДПУ.

Выступаўшы з прамоваю стары гарнік савезу, вышартачыўся да прадстаўнікоў АДПУ: «Ад імі шматтысячай масы гарнякоў вылазаво глыбокую падзяку прадстаўніцтву АДПУ за выкрыцьцё змовы ў нашым вугольным раёне. Рабочыя адчувалі, што ў канальных працу груп зарожых удзель змоды, але іх трудна было выкрыць з прычыны паліцэйскай гэткі гэтага контр-рэвалюцыйнага казектыву. Толькі дзякуючы пільнасьці ДПУ ўдалося ліквідаваць гэты гызло».

ныя ў Маскве, ужо прыбылі. Выстаўна адрыецца 12-га мая. Да ўдзелу СССР на выстаўцы ў Кельне займаваецца вялізарная зацінаўленасьць.

чы аб «справах» начальніка, ён іх, што называецца, «сбіраў». За тавую віну пельга было ужываць такую суровую меру партнакараньня. Можна было-б паказаць, напрыклад, аб патрэбнасці ў далейшым сьвалчасова ужываць меры выкрыцьця, але зусім не караць за выкрыцьцё пад відам «склоны», што ў даным выпадку на справе мела месца.

ЦКК не зацвердзіла падобнае аўна няправільнае, не адпавядаючае лініі партыі пастановы, і ўзмацніла спаганьне ў адносінах да выкрытага, зьяўшы яго з работы. У адносінах да члена партыі Д., ЦКК скасавала вымову, абмежаваньні паказаньнем на від за неспаваласовае ужываньне мер выкрыцьця, тым больш, што гэты таварыш выконваў адказную работу. Правільней, ЦКК скасавала партспяганьне за крытыку і выкрыцьцё і зрабіла вымову за неспаваласовасьць выкрыцьця. З гэтага прыкладу трэба рашуча «зарубіць на посе» ўсім, што прасьлядаец, абвешчваньне або падпарадкаваньне члена партыі сьпэцыяльна за самакрытыку і крытыку ў друку таварыша падобнага, як і ў адносінах беспартыйных. Асабліва гэта трэба запамінаць тым, хто, а прычыны нявядомыя, з частцей а прычыны крытыкаваньня, прытрымліваецца страшэнна бюракратычнае думкі аб тым, быццам крытыка членаў партыі з пэрым павінна быць «узгоднена» і нескім «дазволена».

І чым хутчэй мы пакончым з падобнымі «лявіраванымі» поглядамі, тым лепш.

А. Вінаграднік.

Чаму вучыць практыка правядзеньня рацыяналізацыі

Патрэбна самае шырокае прыцягненне рабочых да справы нашага прамысловага будаўніцтва

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ ТАВ. КАРПА

У пачатку вачэрняга пасяджэння пленуму 5-га мая тав. Калінін выступіў з кароткім судакладам аб рацыяналізацыі вытворчасці і зніжэнні сабокошту. Потым распачынаюцца спрэчкі.

Тав. Хараненка расказае аб вытворчым жыцці і практыцы правядзеньня рацыяналізацыі на Бабруйскіх лесаніжных заводах.

Дадэка ня ўсе паставы вытворчых заводзцаў у жыццё. Многія з гэтых паставаў застаюцца «гласом, воплюшым в пустыне», бо вышэйстаячы органы не заўсёды звяртаюцца на гэта патрэбную ўвагу і проста ня лічацца з думкамі рабочых. У выніку падае наведвальнае і актыўнасць на вытворчых нарадах.

Мерапрыемствы па рацыяналізацыі часта сябе не апраўдваюць — зной такі з-за адарванасці некаторых нашых гаспадарчых органаў ад шырокіх рабочых мас. Так, на на Бабруйскіх лесаніжных заводах былі устаноўлены новыя лентачныя ліны замест даўнейшых круглых і аказалася, што гэта замена не дала ніякай карысці і нават яшчэ нагоршыла становішча.

Таксама характэрны прыклад дае пабудова Бабруйскага камбінату. Пры гэтай пабудове былі некаторыя пралізі і памылкі, якіх можна было ўпэўніць, калі б да праекта будаўніцтва былі прыцягнуты практычныя старэйшыя рабочыя і многія рабочыя маса.

Нам неабходна дабіцца сапраўднага прыцягнення рабочых да новага будаўніцтва і правядзеньня рацыяналізацыі.

Тав. Фёдаруў заахвочвае ўвагу пленуму на тым моманце, што ў нас да гэтай пары няма адзінага наліхду, адзінага мэтаду ў вывучэнні пытання рацыяналізацыі. Кожны завод дае матэрыял па свайму і ў выніку атрымоўваецца блытаніна.

Потым тав. Фёдаруў радам прыкладаў пацвярджае думку тав. Хараненкі аб адарванасці некаторых гаспадарчых органаў ад рабочых мас пры правядзеньні рацыяналізацыі і новага будаўніцтва.

У Барысаве будуюцца новыя запаркавалыя фабрыка і электрастанцыя. Ніхто з рабочых не знае аб задачы гэтага будаўніцтва.

Асабліва дрэнна тое, што побач з будаўніцтвам новай электрастанцыі, на радзе будыных прадпрыемстваў будуюцца маленькія станцыі, якія, можа быць, зусім і не патрэбны будучы... А, між

га прагрэсу. З другога боку, паставы вытворчых заводзцаў вельмі слаба праводзяцца ў жыццё, што адбівае ў рабочых ахвоту прымаць у іх удзел.

Мала звяртаюць увагі на рабочых — вынаходцаў. Менскі камсомолец — друкар Палеес вынайшаў саманакладку для друкарскіх машын, якая куды таней замежнай машыны таго-ж прызначэння, і да гэтага часу яго справа ня даны належны ход, яму амаль што нічым не дапамагалі.

Тав. Бэнэк высювае перад пленумам пытаньне аб падрыхтоўцы кваліфікаванай рабочей сілы.

Трэба зараз-жа, покуль будуюцца новыя буйныя прадпрыемствы, распачаць гэтую падрыхтоўку, бо вельмі-ж пасылаць на фабрыкі некваліфікаваных рабочых, якія нічога ня могуць зрабіць у сасце ўзьянцы нашае прамысловасці.

Тав. Бэнэк спыняецца таксама на пытанні аб ахове працы. Пры правядзеньні новага будаўніцтва мы павінны забяспечыць рабочым лепшыя ўмовы працы, угрунтаваныя на навуковай падставе. А ў нас не заўсёды так робіцца. Прыклад — Менскі тэлебачанне. Яго ў адным з аддзяленняў зусім было вельмі высокая тэмпература, якая прымушае рабочых часта выбягаць на вольнае паветра.

Тав. Ісаеў гаворыць аб слабым уздзе прафарганізацыі ў мерапрыемствах па рацыяналізацыі і зніжэнні сабокошту.

Тав. Гантман, прыводзячы некалькі прыкладаў безгаспадарчасці ў правядзеньні капітальнага будаўніцтва і рацыяналізацыі на Гомельшчыне, зазначае, што час ужо кінучы басконца каліца ў сваіх памылках і навушцы працаваць так, каб на было гэтых памылак.

Побач з крытыкай нашых недахопаў мы павінны больш рашуча ўжываць меры пакарання тых працаўнікоў, якія неуюць справу.

Трэба надаць месцом больш самастойнасці ў вырашэнні гаспадарчых пытанняў. Тым больш, што мы зараз патрабуем ад мясцовых працаўнікоў большай адказнасці за іх працу.

Тав. Патворка прыводзіць некалькі прыкладаў безгаспадарчасці і вядбайнасці ў нашым будаўніцтве.

На шклоўскай фабрыцы «Спартак» пачалі будаваць аддзельнае па апрацоўцы драўнянай масы, але ў самы разгар, калі ўжо былі атрыманы для новага аддзялення спецыяльныя машыны, прадпрыемства

— Трэба паставіць справу так, — кажа прамоўца, — каб прадпрыемства, якое ўкладае свае прыбытковыя сродкі на сваё пашырэнне, ня заужала тэмпу ў сваёй працы па выпуску прадукцыі і каб з тых прадпрыемстваў, якія ў сёбе разгортваюць будаўніцтва, не забірала прыбытковыя сродкі данага прадпрыемства. Я маю на ўвазе фабрыку акумуляраў і інш. прадпрыемствы.

Тав. Арнт: Посьпехі ў справе рацыяналізацыі і зніжэнні сабокошту бюспрэчны. Гэта відаць з лічбаў дакладу і з тых фактаў узростаў выпрацоўкі прадукцыі на аднаго рабочага, якая наглядзецца на прадпрыемствах.

Трэба толькі знізіць дэфэкты, якія наглядзецца ў данай працы, праз шырэйшую яе ўважку з грамадзкасцю і праз мерапрыемствы, якія накіраваны на стандартызаванне і разгортванне рацыяналізацыі і зніжэння сабокошту.

Тав. Абрамчук: Асноўны недахват у правядзеньні рацыяналізацыі тое, што мы не давалі якасць да самых шырокіх рабочых мас. Часамі сустракаюцца вынаходцы, якія ня толькі шырокія рабочыя масы, а нават і часта партыйцаў добра не ўдзяляюць сабе перспектыву рацыяналізацыі свайго прадпрыемства.

Спытаеш часамі ў працаўніка аб рацыяналізацыі, а ён табе і пачынае гаварыць аб ёй на усесаюзным маштабе, аб не задачах, а не гаворыць аб рацыяналізацыі па сваім прадпрыемстве.

Партыйныя, прафсаюзныя арганізацыі павінны ставіць агульна, адцягнута, не абгаворваюць канкрэтных, практычных пнянаў як рацыяналізацыі, так і будаўніцтва.

Пры правядзеньні агітацыі і прапаганды ў гэтым пытанні наглядзецца тое-ж самае, практыкуюцца агульныя настаноўка пытаньняў.

Разгортванне нашай прамысловасці вымагае падрыхтоўкі новых сіл. Тут мы стамі перад лямпа нумантамі: перападрыхтоўка сіл, якія зараз прауюць, і падрыхтоўка маладзніка. І тут шмат загана. Напрыклад, прыходзяць з шкляным падрыхтоўкі сіл некаторыя працаўнікі і кажучы: «лічбам пліну можна верыць толькі на 50 проц.». Ввагуваецца ў поўным сасце слова.

Трэба даваць канкрэтыя планы, якой сілы і ў якіх размерах патрэбна для тае ці іншае галіны будаўніцтва.

На гэтым пленуме зрабіў перапынак да ранішняга пасяджэння чарговага дня.

затарскую справу? На вытворчых канферэнцыях, якія выдаюна праводзіліся, вынікды шмат надвычайна няпрыемных момантаў фармальнага, бяздушнага адносінаў з боку гаспадарчых працаўнікоў да выканання паставаў вытворчых заводзцаў.

Прамоўца лічыць гэта асноўным тормазам ва ўдзяненні рабочых у справу рацыяналізацыі, потым зачытвае пленуму заяву ад 10 рабочых адміністрацыі, у якой першыя просяць хоць кропля ўвагі да паставаў і прапаў вытворчай працы.

— Яшчэ мы ня меді выпадку, каб за вядбайны адносіны да прапаў вытворчай працы прыцягнуты былі да адказнасці гаспадарчыя працаўнікі.

Вынаходства рабочых цесна звязана з рацыяналізацыяй, аднак, яму мала аддана ўвагі, слаба выкарыстоўваюцца фонды прэм'явання. На драбнапрацоўчым заводзе вынаходства рабочага дало вялікую эканомію, а за яго адміністратар выазвае паданку гэтаму рабочаму з-за таго і дае 15 руб. рабочы грошай ня ўважу ўважліва. Ціж-ж гэта не вядбайны і не уважлівы адносіны да вынаходцаў.

Тав. Кроль: Мы з сваёй прамысловасцю стамі у часе шуканьняў і выпрабаваньняў. Нам трэба мець выпрабавальныя пункты ці цэхі на прадпрыемствах, у якіх-бы мы маглі кожнае новае мерапрыемства, варштат, машыну і інш. выпрабаваль для таго, каб ставіць яе, былі ўпэўнены ў яе рэнтабельнасці.

Яшчэ ў спрэчках выступалі т.т.: Руманаў, Мальцава, Браўковіч, Саваленка, Гурэвіч, Лосеў, Барысэвіч, Луцкевіч і Элькінд. На гэтым сповічліся спрэчкі. Першым з заключных словаў выступіў тав. Калінін, потым тав. Карп. Пасля гэтага пленум заслужыў даклад тав. Карыліна аб капітальных укладах у мясцовую гаспадарку.

На гэтым пленуме зрабіў перапынак да ранішняга пасяджэння чарговага дня.

Вынікі рэалізацыі селянскае пазыкі

У гэтай справе ёсць ня мала асабліва сцяй, якія мінавалі накіроўваюць думку на параўнанне з шахцінскай справай.

Падзеі адбываюцца на станцыі Ціхарэцкая, Паўночна-Каўкаская чыгуны, недалёка ад Растоў на-Доне, у вялікіх вагонных майстэрнях. На працягу 3-4 год зноў воля іх кіраўнікоў вагонных майстэрняў даведзены зараз амаль да поўнага развалу.

Начале майстэрняў стаяў інжынер Дробышаў, кубанскі казак, сын памешчыка станцыі Архангельскай.

Палітычны твар гэтага абмалеўвае невялікі ўрвак з жыццялісц Дробышава:

— ... Пры захопе белымі станцыі Ціхарэцкай, — піша Дробышаў, — застаўся на месцы і, ня глядзячы на тое, што пры савецкай уладзе быў выбарным камісарам, я пры падтрыманні інж. Грынкевіча, уцёску з боку белых не падпадаў...

Эканамічная контр-рэвалюцыя на станцыі Ціхарэцкая

Тры гады разбураліся Ціхарэцкія вагонныя майстэрні

У гэтай справе ёсць ня мала асабліва сцяй, якія мінавалі накіроўваюць думку на параўнанне з шахцінскай справай.

Падзеі адбываюцца на станцыі Ціхарэцкая, Паўночна-Каўкаская чыгуны, недалёка ад Растоў на-Доне, у вялікіх вагонных майстэрнях. На працягу 3-4 год зноў воля іх кіраўнікоў вагонных майстэрняў даведзены зараз амаль да поўнага развалу.

Начале майстэрняў стаяў інжынер Дробышаў, кубанскі казак, сын памешчыка станцыі Архангельскай.

Палітычны твар гэтага абмалеўвае невялікі ўрвак з жыццялісц Дробышава:

— ... Пры захопе белымі станцыі Ціхарэцкай, — піша Дробышаў, — застаўся на месцы і, ня глядзячы на тое, што пры савецкай уладзе быў выбарным камісарам, я пры падтрыманні інж. Грынкевіча, уцёску з боку белых не падпадаў...

«Герой» № 2 — памочнік начальніка майстэрняў Васюкоў, сапраўдны белагвардзеец, былы член чорнасоценнага манархічнага «саюзу Міхаіла Архангела». Саюзніцкі Між — з 1908 году. У сваіх пазазаньнях Васюкоў адкрыта паведа-

ляе, што ён быў «саюзнікам»: — ... У арганізацыю «саюзу Міхаіла Архангела», — кажа Васюкоў, — я ўвайшоў сьведома. Задачай асоб, якія былі ў гэтай арганізацыі, была барацьба з рабочым і рэвалюцыйным рухам, які ідзе супроць царызму.

Іншыя «герой» — заг. электрастанцыяй Гардзееў і бухгалтар Казьмін — бліжэйшыя супрацоўнікі Дробышава і Васюкова.

Добра варганізаваная Дробышавым манархічная «галюка» вяла палітыку падрыў аўтарытэту партыйных і прафэсійных арганізацый у вачох рабочае масы. Людзі гэтыя на працягу гадоў сьвязаюма даялі Ціхарэцкія майстэрні да развалу. Цэхі сталі пад пагрозой частковага або нават поўнага спынення. Рамонт абсталаваньня электрычнае станцыі сьвязана з зроблены ня быў; машыны справаляліся настолькі, што ўзнікла пытаньне аб спыненні станцыі, майстэрняў і нават усяго чыгуначнага Ціхарэцкага вузла. Між тым, сродкаў на ремонт праўленьне Паўночна-Каўкаскае чыгуныкі дала шмат, але яны выдаткаваліся

нерацыянальна. Паабарбарску абыходзіліся Дробышаў і Васюкоў з народнай гаспадаркай. Дарагія варштаты, прысланыя ў майстэрні, ня былі ўзяты на вучот, валяліся на падворку, у кучы сьмецьця. Зусім прыгодныя варштаты нярэдка здаваліся ў лон.

Праз праўленьне Паўночна-Каўкаскіх чыгунак былі выпісаны з за граніцы машыны, якія майстэрням ня былі патрэбны. Большая частка іх ляжыць без усяяка ўжываньня.

Дробышаў і Васюкоў займаліся самым нізкапробным жульніцтвам: выпісалі сабе 50-тысячныя прый за няіснуючыю эканомію (фактна-на-ж быў вялізарны перавыдатак сродкаў, — толькі за 6 месяцаў ён дасягнуў 130 тысяч). У гэтай галіне, у справе «падвойнай» бухгалтэрыі, дасканалым спэцам паказаў сабе «свой», незаменны галоўбух Казьмін, стараньнямі якога фінансавалі спрэваздачнасьць майстэрняў даведзена сапраўды да хаатычнага становішча.

Зараз уся цэпная кампанія Ціхарэцкіх «герояў» арыштавана. Ціха справа гэтых эканамічных контр-рэвалюцыянераў будзе слухацца ў Паўночна-Каўкаскім судзе.

Электрычнае сэрца Украіны

НА БЕРАГОХ ДНЯПРА

Ля Кічкасу на Дняпры ідзе барацьба з прыродай: агнём і жалезам ляміцца прыбрэжыя скалы, шырмамі вады скоўваюцца інжынерныя пабудовы, і бурныя роснаныя воды сьпяшчваюцца ўдлічы, пакуць яшчэ можна, праз свабодныя пратокі тут вырасьце электрычны волат на 650 тысяч конскіх сіл, па сіле першы ў Эўропе. Калі бетон і жалеза праэржуп раку заставаў у 800 мэтраў даўжыні і на правым беразе вырасьце вялізны будынак станцыі, — да дзесяці мільёнаў таннах механічных рабаў дасць Дняпро украінскай прамысловасці і сельскай гаспадарцы.

Калі дзесяці тысяч рабочых, інжынераў і тэхнікаў з кожным днём узмацняюць наступленьне. Праз тры з палова гады Дняпро будзе закован у сталь і бетон, караваны суднаў з вытокі Дняпра будуць праходзіць праз бакавы канал і рака стане суднаходнай амаль па ўсёй даўжыні: ад парогаў і сьледу ія будзе пры ўздыме вады амаль на сорак мэтраў.

Сорак вялізных, цяжкіх металічных заслон-шчытоў заставы будучы кіраваць шыльню дніпроўскіх вод, і сілаў іх напору будзе круціцца ляматкі трынаццаці вялізных турбін-руханікоў, па 50.000 конскіх сіл кожна.

Будаўніцтва на дзесяці гадоў

Першая чарга машын на 300 тысяч конскіх сіл будзе ўсталявана на Дняпроўскай станцыі да сьнежня 1931 году і тады адгэтуль пойдзе па правадох вялізная колькасць электрычнае энергіі ва ўсе бакі — да варштатаў, капалець, доманых печаў і шалеў.

Але Дняпроўскай — гэта ня толькі электрастанцыя. У якой будаўніцтва ўключан і цэх раў іншых пабудоваў: электрычнае энергіі ва ўсе бакі — да варштатаў, капалець, доманых печаў і шалеў.

Новыя партыі па ўтоках Дняпра і электрычнай чыгуныкі з Довбасу адкрыць выхад рудзе, збожжы і іншым таварам праз Дняпро і Чорнае мора заграіцу. Вакол Дняпра вырастаюць новыя вялізныя заводы, аздацца цэлы рад новых вытворчых сьпэцыяль. Сотні мільёнаў рублёў будучы патрэбны на гэтых пабудовы і ўзьянчы іх можна будзе толькі праз адно-два дзесяцігодзьдзі.

Куды пойдуч дніпроўскія электраперадачы

Ад Дняпра ва ўсе бакі пойдучь 5-6 доўгіх ліній электра-перадач. Па іх набяжыць самы танны ў СССР электрычны ток. Рабы з вугалем і жалезам будучы зьвязаны адзін з другім у адну магутную гаспадарку.

Савянскі ўрад ужо зараз даў заданьне — пачаць падрыхтоўку вылікага прамысловага камбінату, г. зн. аб'яднаньня некалькіх буйнейшых заводаў. Недалёка ад Дняпра будзе пабудаван першы за ўсё металургічны завод для выплаўкі чыгуны, жалеза і сталі на 40 мільёнаў пудоў у год. Гэтым будзе скарочана настача мэталаў для ўсіх галін нашай прамысловасці і сельскае гаспадаркі.

Тры іншыя заводы будучы вырабляць вышэйняга гатуныкі сталі, жалеза і розных сплаваў. Тут будучы ўжывацца самыя новыя спосабы выплаўкі сталі ў электрычных печах. Самы буйны з гэтых заводаў дасць кожны год да 6 мільёнаў пудоў ферра-марганцу, г. зн. сплаву марганцу з жалезам, ад прымяшаньня якога жалезы асабліва сцяй вышэйшых гатуныкаў сталі. Самыя багатыя ў сьвеце запасы марганцу ў СССР вывозіліся да ваіны заграіцу для перапрацоўкі ў ферра-марганец і прывозіліся назад на расійскія металургічныя заводы. Шмат мільёнаў пераплаўка наша гаспадарка на гэтых пабудовых.

Тав. Патворка прыводзіць некалькі прыкладаў безгаспадарчасці і вядбайнасці ў нашым будаўніцтве.

На парогам Дняпра нарадзаюцца новыя сілы і для селянскае пазыкі Украіны. Сотні тысяч дзесяці будучы абводнены пры дапамозе электрычнасці. Тут будучы выгадоўвацца выключна каштоўныя тэхнічныя культуры. Сялянна Прыдніпроўя можа будзе перайсці на больш высокія формы гаспадаркі, бо да іх паліст будзе танная электрычная сіла.

Лучына і газа выганяюцца электрычнай лямікай з селянскіх хат, конны шлуг замяніцца сталёвымі трактарамі або электрапугам. Хто адмовіцца тады ад электрычнае малацьбы і ад пабудовы цэлага раду заводаў для апрацоўкі прадуктаў сельскае гаспадаркі?

Так, воды Дняпра будучы зацьмяні для перабудовы і ўзмацненьня нашай прамысловасці і сельскае гаспадаркі.

Тав. Патворка прыводзіць некалькі прыкладаў безгаспадарчасці і вядбайнасці ў нашым будаўніцтве.

энергія ня толькі дасць нам усю патрэбную колькасць ферра-марганцу, але дасць частку для вывазу яго заграіцу.

У гэты-ж камбінат уключаецца завод для вырабу алюмінія. Лёгка самалеты, розныя руханікі, аўтамабілі і шмат іншых рэчаў можна вырабляць з гэтага каштоўнага, нерэжэжэжэжэ, коўнага і лёгкага мэтала. Алюміні можна выплаўляць з руды толькі ў электрычных печах і пры вельмі вялікім выдаткаваньні электрычнай энергіі. Запасы руды для выплаўкі алюмінія ў нас ёсць, а танная сіла Дняпроўскай дасць магчымасьць спыніць дастаўку алюмінія з заграіцы.

Асобную групу ў камбінате займаюць заводы з рознымі электра-мэханічнымі вытворчасьцямі, напрыклад, для выпуску нікеля, фарфуровых вырабаў і г. д.

ВАДА — ПАЛЕМ, МАТОРЫ — СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРЦЫ

На парогам Дняпра нарадзаюцца новыя сілы і для селянскае пазыкі Украіны. Сотні тысяч дзесяці будучы абводнены пры дапамозе электрычнасці. Тут будучы выгадоўвацца выключна каштоўныя тэхнічныя культуры. Сялянна Прыдніпроўя можа будзе перайсці на больш высокія формы гаспадаркі, бо да іх паліст будзе танная электрычная сіла.

Лучына і газа выганяюцца электрычнай лямікай з селянскіх хат, конны шлуг замяніцца сталёвымі трактарамі або электрапугам. Хто адмовіцца тады ад электрычнае малацьбы і ад пабудовы цэлага раду заводаў для апрацоўкі прадуктаў сельскае гаспадаркі?

Так, воды Дняпра будучы зацьмяні для перабудовы і ўзмацненьня нашай прамысловасці і сельскае гаспадаркі.

Тав. Патворка прыводзіць некалькі прыкладаў безгаспадарчасці і вядбайнасці ў нашым будаўніцтве.

Тасма няма належнай сувалі наміж трастамі і асобнымі заводамі. Вось Шклатрост прыслаў на гуту іна Дамбала нейкія новыя машыны, якія так зусім непатрабны. Машыны стаіць сабе і пакрываюцца іржой. А тых машын, якія сапраўды лазарэву патрабны гудце, трэст на шле.

Тав. Левітэ паказвае, што вытворчыя паліны абмяркоўваюцца толькі ў білетках гаспадарчых органаў і ні выносяцца на рабочыя сходы. Ніколі не камандуюць за мяжу пашых высокакваліфікаваных рабочых, што дало-б бізуючыю карысць сираве нашага тэхнічна-

будоваць трэба зуміць другія чынам. На гэ-жа фабрыцы пачалі будаваць валакачку і тасма кінулі, бо аказалася, што яна стаіць на заводта высокім месцы. Тав. Патворка падкрэслівае, што адным шлях напярэджання такіх зліскусаў у далейшым — гэта шырокае прыцягненне рабочага актыву да кіраўніцтва пашым будаўніцтвам і высюваньне яго на адказную гаспадарчую працу.

Равішнле паслядзеньне 6 мая, якое адбывалася да 4 гадзін дня, было амаль цалком прысьвечана працягу спрэчак па дакладу т. Карна і судакладу т. Калвіна і заслуханьню іх заключных прамоў. Тав. Хаскін лічыць, што трэба як мага больш увагі аддаць сираве ўнікненню тых недахватаў, якія паглядаюцца ў будаўніцтве, як яго пашаненне, сваячасовы пачатак і ішн.

Папоўскія камітэтычкі
СМАЛЯВІЧЫ. (Ад нашага сельгора). При размер авашні лесу паміж насалянтам Клявіцкага сельсавету, Смалявіцкага раёну (Меншчына) сельсаветчкі, каб не пакраўдзіць замаскіраў, настанавілі даць па 1—2 пні на гаспадарку. Апрач таго ў камісію па размераваньні лесу была палая заява ад пана Мандэка аб водпуску лесу для рамонту клявіцкай царквы. У абарону заявы пана выступіў павяч старшыня Клявіцкага камітэту ўзаемадапамогі Міхейчык Я. Ён жа... дзячок клявіцкай царквы. Але... камісію „просьбу“ як пана, так і Міхейчыка не задоволіла. Між ішным Міхейчык адной рукою абірае запавячанаць па камітэце ўзаемадапамогі, а другой па куплю званю. Запавячанаць жа па камітэце ўзаемадапамогі даслае 600 р. Паўжо-ж Міхейчык і падзей застапоцца камітэтычкіма? Ахсь Ліпнёвы.

Безгаспадарчасьць на гомельскіх фабрыках
ГОМЕЛЬ. На гомельскіх фабрыках і заводах выкрыт цэлы рад фактаў безгаспадарчасьці. Дзясяткі тысяч рублёў выкідаюцца на вецер. Вось факты: Для фабрыкі «Дняпро» патрэбен быў фанэрны прэс. На наляганьні трэсту прэс быў куплен за 8.000 руб. плюс 1.700 руб ўстаноўка. У выніку прэс прапрацаваў некалькі дзён і... выявілася, што ён зусім ня годны для працы. Прэстаіць, а на заводзе ў сувязі з гэтым утварыўся лішні штат рабочых. 9.700 руб. выкінута на вецер. На фабрыцы «Вэзуві» вельмі дрэнна стаіць справа з апалам. У халодны месяц дроў ідзе 100 куб. мэтраў, а ў больш цёплым — 160 куб. мэтр. Затрачана 10.000 руб. на клеельны прэс, які па сёнешні дзень ляжыць без патрэбы. А ў замаве зношаных варштатаў і машын адміністрацыя фабрыкі, як відаць, не зацікаўлена. Дрэнна тасма стаіць справа в рамонтам. 80 проц. агульнай сумы на гэтую мэту ідзе на зарплату майстрам. У рамкі каштарысу адміністрацыя ня думае ўгладвацца. Фабрыка «Герой працы» ўсяго мае 11 машын для рэзкі паперы, з іх: 4 для рэзкі лепшай паперы шырокага фармату, а 7 для меншага фармату. Рабочыя, які працуюць на меншых машынах атрымліваюць адны разрады пенсіі і ражучь горную паперу. Між ішным, вылікі машыны нагромадзілі а малыя не. Рабочыя, што працуюць на малых машынах выкінуць рабці прагулы, бо адміністрацыя баіцца ім даць рэзачь дэшуў паперу з гэі прычыны, каб яны не папрасілі надбаўкі пэнсіі на адзі разрад такую пэнсію, якую атрымліваюць рабочыя, што ражучь добрую паперу.

Міжнародны тэндэц

Значыньне перавыбары ва Францыі

24 і 29 красавіка ва Францыі адбываліся выбары ў парламент. Банчатковыя вынікі гэтых выбары навоуцшыя: З паданых на выбарах 9 млн. галасоў камуністычная партыя атрымала 1.100.000 і правіла ў парламент 14 дэпутатаў-камуністыч. «Левы блёк» — аб'яднаньне дробна-буржуазных партый радыкалаў усякай масьці і сацыялістыч — атрымаў 273 месцы ў парламанце. За сацыялістыч было падана 1.500.000 галасоў, абраны 101 сацыялісты. «Блэк нацыянальнага аб'яднаньня», які прадстаўляе сабою саюз буржуазных партый буйнога капіталу з Пуанкаре на чале, атрымаў 320 месц у парламанце. Калі пры гэтым улічыць, што частка радыкалаў падтрымлівае палітыку Пуанкаре, дык у выніку ў будучым парламанце пуанкарыстыч будучь мець большасьць у 400 дэпутатаў. Зараз аб якім-бы там ні было малявенні Францускага парламанту і ўраду ня можа быць і гутаркі. Наадварот, выбары далі ўзмацненне буйнога капіталу, ўзмацненне рэацыі і мілітарызму. Перамога пуанкарыстыч, гэта разам з тым паражэньне «левага блэку». Францускія радыкалы ў мінулым парламанце былі фактычна толькі падгалоскамі нацыянальнага аб'яднаньня, зараз-жа іх самастойная палітычная роля зводзіцца да нуля. Гэта зусім адпавядае рэальным суадносінам сіл ва Францыі, дзе дробная буржуазія ўсё больш і больш перастае быць налічыным фактарам і падпадае пад уладу буйнога банкаўскага ка-

піталу. Але асабліва значнае паражэньне на выбарах у выніку панеслі сацыялісты. Ходь ім і удалося захаваць ранейшы лік месцаў у парламанце, але якую цэваю?.. Шляхам розных прадвыбарчых махінацыяў, дзякуючы падтрыманьню ўлады і буржуазных партый, цэваю абурваючага здрадніцтва інтарэсаў рабочае класы Францыі. Францускія сацыялісты ішн на выбары ў самым цесным блэку з буржуазнымі партыямі і адмаўляліся ад явіх-бы там ні было згоды з кампартыяй. Яны здымалі свае кандыдатуры ва карысць буржуазных партый супроць камуністыч, і, наадварот, шырока карысталіся падтрыманьнем буржуазных партый, аж да самых правых, якія здымалі свае кандыдатуры ва карысць сацыялістыч, калі была пагроза, што пройдзе камуністы. І ўсё-ж сацыялісты атрымалі на выбарах усяго па 400.000 галасоў больш, чым камуністы, прычым рабочыя галасоў за сацыялістыч было падана вельмі нямнога, бо ў галоўнейшых прамысловых цэнтрах Францыі рабочыя ў большасьці галасавалі за камуністыч. Нават табі «правадыр» сацыялістыч, як Леон Блюм на выбарах у Парыжы быў збіт камуністычм Дююкде. У будучым парламанце роля сацыялістыч зьвязецца да ролі «цярпімай і лэйальнай апазыцыі», як азначыў іх Пуанкаре, а ў сапраўдынасьці — да лэйальскага падтрыманьня палітыкі Францускага імперыялізму. Але затое рабочыя масы Францыі змогуць у далейшым як належыць ацаніць здрадніцтва

Францускіх меншавікоў і іх спробы сарваць адзіны пралетарскі фронт ва ўгоду буйному капіталу. Адаўшы свае 1.100.000 галасоў за камуністыч, на 200.000 больш, чым на мінулых выбарах, Францускі пралетарыят ясна паказаў, за кім ён ідзе. І ў гэтым зьвязуюцца буйнейшая перамога кампартыі, якая мела супроць сябе на выбарах усе сілы рэакцыі, аб'яднаны фронт усяй буржуазіі і меншавізму, якія ў сваю чаргу мелі і влізныя капіталы і друк, і подкупы на выбарах, пагрозы, адміністрацыйныя гвалты і армішты пашага раду камуністыч дзелячоў незадоўга да выбары. Усяму гэтому камуністычная партыя проціпаставіла выразную лінію класовае барацьбы і адзінага пралетарскага фронту, бязлітаснае выкрыцьцё меншавіцкіх здрадніцтваў і нябывалую актыўнасьць. Гэта і дало ёй перамогу. Калі-б ня выбарчыя «легалыя» махінацыі, калі-б не «асаблівасьці» выбарчага закону, кампартыя павінна была мець у парламанце, па ліку атрыманых галасоў, замест 14 дэпутатаў каля 60 дэпутатаў. Але і гэтыя 14 дэпутатаў-камуністыч, падтрыманых мільёнам выбарчыкаў, змогуць выканаць сваю рэвалюцыйную задачу і выкарыстаць парламанцкую трыбуну для барацьбы супроць наступленьня капіталу, супроць падрыхтоўкі новых войнаў і для абароны СССР. Францускія выбары паказалі, што ва Францыі, як і ў другіх капіталістычных краінах, шалёна растуць класавыя супярэчнасьці, што сярэдняй прамежкай групу і партыі сходаць са спэцы і што зараз ідзе напаловьне баявых сіл на краінах двух канцавоў сях: ўзмацняюцца сілы рэакцыі, але растуць і сілы камунізму.

Аўганістан
У Маскву прыехаў аўганскі падшыах Аманула. Да СССР падшыах Аўганістану наведваў рад эўрапейскіх дзяржаў, у тым ліку Англію і Францыю. Галова аўганскае дзяржавы зрабіў гэтае падарожжа і ў прыватнасьці наведваў наш Саюз, каб азнаёміцца з палітычным будаўніцтвам розных краін, іх гаспадарчымі асаблівасьцямі і ўмовамі жыцьця народаў. Савецкі Саюз, як вядома, знаходзіцца ў прыяцельстве з аўганскай дзяржавай з 1919 г., г. зн. з таго моманту, як Аўганістан шляхам цяжкай барацьбы вызваліўся ад ангельскага панаваньня і абвясціў сваю незалежнасьць. Гэту незалежнасьць першай прызнала савецкая краіна. Пасля гэтага незалежнасьць аўганцаў прымушаны былі прызнаць і другія, у тым ліку і Англія. Зразумела, што аўганскі народ мае глыбокія прыяцельскія пачуцьці да Савецкага Саюзу і ад пазьдні да нас падшыах Аманула чакае дазейшага разьвіцьця добрасуседзкіх адносін, росту палітычнай і эканамічнай сувязі. Гэтыя чаканьні тым больш натуральны, што ангельскія імперыялісты ня тояць сваіх плянаў дабіцца ранейшага панаваньня ў Аўганістане. І асабліва стараліся яны ў гэтым напрамку, калі Аманулахан быў у Лёндане. Што прадстаўляе сабой Аўганістан, чаму ён не дае спакою імперыялістычнай Англіі. Аўганістан — невялікая горная краіна з 7-мільённым народам, галоўныя заняткі якога — земляробства і жывёлагадоўля. Ён мяжуе з аднаго боку з намі і Пэрсіяй, з другога — з ангельскімі калёніямі: Індыяй і Белуджыстанам. Уся краіна прарэзана ландшафтам Гіндуцкіх гор, які робіць Аўганістан маладаступным звонку. Галоўная яго геаграфічная асаблівасьць у тым, што ён ляжыць на шляхах у Індыю, зьвязьваюцца як-бы брамай у яе. Адсюль неаслабае імкненьне ангельскага імперыялізму за-

хваціць Аўганістан, як узмацненую пазыцыю, якая забяспечвае подступы да Індыі і дае магчымасьць непасрэдна пагражаць савецкай зямлі. У нетрах Аўганістану ёсьць невялікія запасы вугалю, срэбнай руды, мармуру, нафты, але яны зусім не распрацаваны. Наогул прамысловасьць ў краіне амаль што адсутнічае. Адсутны таксама чыгункі. Галоўную крыніцу прыбыткаў насельніцтва складае гадоўля авец, у прыватнасьці разьвязьдзеньне каракулевых авечак; з земляробчых культур пашырана разьвязьдзеньне бавоўны, тытуню, гародніцтва і садаводзтва. Аўганістан выдэ буйны гандаль з Індыяй, вывозіць тавары ў Пэрсію. Галоўную масу насельніцтва складае сялянства, якое ўладае дробнай гаспадаркай. Буйных сялянскіх гаспадарак няма. Маёнткімі і вялікімі зямельнымі плошчамі ўладаюць так званыя сьврдары, вышэйшая класа краіны, якая прымае ўдзел у кіраўніцтве дзяржавай і займае важнейшыя пасты. З часу кіраваньня краінай Аманула палітычнае і эканамічнае жыцьцё аўганскага народу моцна разьвілося. Аманула знішчыў рабства, увёў новыя законы аб судзе, зьмяніў падатковую сыстэму, палегчыў становішча жанчыны, стварыў школы. У апошні час увадзіцца тэхнічныя ўдасканаленьні, будуюцца тэлеграф, наладжваюцца дарогі. Няма сумненьня, што дазейшае будаваньне жыцьця аўганскага народу, яго палітычны і нацыянальны рост будучь ісьці хуткімі крокамі. Важнейшая яго задача — захаваць незалежнасьць краіны і забяспечыць яе ад замахаў ангельскага імперыялізму.

Удзел рабочых у працы РСІ

Зо засядацеляў-рабочых абіраюцца ў бюро скаргаў
БАБРУЙСК (Уласны нар.). Бабруйскае АК РСІ вынесла пастанову аб арганізаваньні бюро скаргаў. Яно ў аформлена і хутка прыступае да працы. Для арганізаваньня працы ў бюро скаргаў прыцягваюцца 30 чал. рабочых з заводаў і прадпрыемстваў. Ужэ абрана на рабочых сходах 27 дэлегатаў — засядацеляў, якія па чарзе будучь удзельнічаць у разборы скаргаў. Поруч з гэтым да працы па дасьледваньні скаргаў на мясцох будучь прымаць удзел 10 чал. ад прафсаюзаў і 5 дэлегатаў і 10 намасольцаў. На мясцох тасма актыўна будучь удзельнічаць у працы партыйныя і чыгункі, грамадзкія арганізацыі. Скаргі, якія маюць вялікае значэньне і больш характэрныя будучь разглядацца на прадпрыемствах у клубных выездах бюро скаргаў на месца. У больш буйных адлеглых ад цэнтраў раёнах увадзіцца ўпоўнаваньня бюро скаргаў. Такія ўпоўнаваньня будучь у Любаньнім, Рагачоўскім, Слуцкім, Парыцкім, Глуцкім і Сьвіслацкім раёнах. Рабочыя на сваіх сходах пастановілі АК РСІ ўхвалілі.

У маі ў Бабруйску-Поп-гвалтаўнік тыраж
ВАРША. (Па тэлефону а уласн. кар.). Поп м. Дуброўна Лукашэвіч зьваліў свай батрачку. Праз некаторы батрачка прышла ў царкву за благаславеньнем. Поп, падазраючы, што батрачка хоча агаласіць аб яго ўчынку зьверскі зб'іў яе, пасля чаго пацярпеўшая на працягу двутыднёвай прымушана была ляжаць у ложку. **Забіў 4 чалавек**
МАГІЛЕЎ. (Уласны нар.). Дабровольна зьявіўся ў Клімавіцкую раённую міліцыю гр-н Безбародаў М., 19 год з вёскі Івандор, Дуброўскага сельсавету, які забіў чатырох чалавек бацьку, матчыну і дзвёх сястрыч. Завісьства адбылося на грунне спрэчак з бацькам з-за зьвестаў нага лесу на хату, які бацька перакоў сыну прадаў. Безбародаў Міхась і яго брат Валянцін арштанаваны.

А.

Б. І.

Аб нашым тыражы

У сваім артыкуле «Аб нашым тыражы» у владзім пытаньні тав. Ігорыі паставіў перад «Звяздам» задачу павялічыць свой тыраж да 1-га студзеня 1929 году да 20.000 экз. Задача ня з лёгкіх, улічваючы, што тыраж «Звязды» да пераходу на беларускую мову склаў усяго 19.000 экз. і што газета «Рабочыі», да якое перайшла значная частка падпісчыкаў, мае на сёньні дзень 17-тысячны тыраж.

Усё-ж задача, паставіленая т. Кіорыным, будзе выканана. Для таго аўтэнтычнага вываду ёсьць усё дамы.

На заводзе «Спартак» 760 рабочых вылісваюць 40 экз. «Звязды». Гэта ўжо значна лепш, але усё-ж колькасць экзэмпляраў «Звязды» павялічыцца.

Па колькасці экзэмпляраў, што вылісваліся на сакавік, на першым месцы ідзе Менская акруга, на другім—Вабруйская, на трэцім—Гомельская, на чацьвертым—Аршанская, на пятым—Магілёўская, на шостым—Віцебская, на сёмым—Мазырская і на апошнім—Полацкая. Калі параўнаць красавік з сакавіком, дык убачым, што Віцебская акруга нашла далёка наперад, перагнала рад акруг і заняла

У ДОМЕ СЕЛЯНІНА ЧЫТАЮЦЬ «ЗВЯЗДУ».

На 1-га красавіка бліжэйшага года «Звязда» выхадзіла ўжо ў колькасці 12.000 экз. з 6 месцаў таму павялічыліся падпісчыкаў усяго 6.900 падпісчыкаў. Такім чынам, за паўгода «Звязда» павялічыла свой тыраж у два разы.

На падарожжях заўважаецца некаторы пералом. «Звязду» пачалі чытаць у першую чаргу члены партыі, за імі пачыналіся прафпрацаўнікі і працаўнікі грамадзкіх устаноў. Вось некалькі фактаў: на заводзе «Дрэваапрацоўшчык» у студзені падпісчыкаў «Звязды» было 7 чал. на 205 рабочых, у красавіку—42 чал. На заводзе «Усход» у студзені на 185 рабочых вылісвалася адзін экзэмпляр «Звязды», у красавіку—21 экз. На шпалернай фабрыцы імя Бароўскага ў студзені на 185 рабочых вылісвалася 5 экз., за красавік—14 экз. У сельгаснавастанках імя Бурбіса, дзе працуе 13 рабочых, у студзені вылісвалася 11 экз., у красавіку—18.

Павялічыліся і ўстановы. Камітэ на 483 чал. вылісваў у студзені 1 экз., у красавіку—36. У ВОНІ

замяст шостага—трэцяе месца, Гомельская акруга пайшла п'ятым, і заняла замест трэцяга—чацьвертае месца, Аршанская пасунулася на шостым месца далай і замест чацьвертага месца заняла шостае. Рэшта засталіся на сваіх месцах, крыху павялічыўшы падпіску.

Вельмі цікавыя даныя мы атрымалі таксама, калі параўнаем рух падпіскі на «Звязду» з колькасцю насельніцтва ў кожнай акрузе. (Праўда, мы прымаем пад увагу, што апрача «Звязды» насельніцтва чытае яшчэ іншыя газеты). Па колькасці насельніцтва на першым месцы стаіць Менская акруга, на другім—Магілёўская, на трэцім—Вабруйская, на чацьвертым—Гомельская, на пятым—Віцебская, на шостым—Аршанская, на сёмым—Полацкая і на апошнім—Мазырская. Такім чынам, Віцебская, Мазырская і Вабруйская акругі ў адносінах падпіскі нашай некалькі наперад, а Магілёўская і Полацкая акругі значна адсталі. Гэтыя акругі і павінны ў першую чаргу разьвіць кампанію падпіскі, каб запыць месцы аднаведна колькасці іх насельніцтва.

Што перашкаджае зьніжэньню сабекошту прадукцыі

Нядбайныя адносіны рабочых да працы (фабрыка „Чырвоная Бярэзіна“) ♦ Галавацтва адміністратараў (кардонная фабрыка) ♦ „Панскі гонар“ упартых гаспадарнікаў (гута імя Домбаля).

Грошы плачуць (Кардонная фабрыка імп. Леніна)

Веснавое развозьдзе прынесла нашай фабрыцы даволі значныя страты. Вада падмыла сыяну каля маста. Здарылася гэта таму, што не паклапаціліся сваячасова разабраць перамычку, якая затрымлівала ваду, калі будавалі мост.

Можна было ўнікнуць размываньні берагу, каб сваячасова паднялі застаўкі, але нашы гаспадарнікі думалі з'эканоміць на вадзе для працы турбін, а тым часам вада размыла бераг.

Шлязны мост, які пабудаваны яшчэ ў 1926 г., да гэтага часу ня прыняты належнай камісіяй. Фабрыка блузпынна траціць вялікія грошы на рамонт маста, ня глядзячы на тое, што пабудова каштавала каля 100.000 руб. Не дарма рабочыя гавораць, што мост зьяўляецца «фабрычнай касай ашчаднасьці» (шмат грошай укладзена ў яго).

Цяпер, калі камісія прызначыла, што мост пабудаваны не як належна, інжынер, які будавуў яго, мае поўнае права сказаць: «Я прабуў добра, але вы самі невядома што парабілі».

Трыгалаі нягодных матар'ялы

(Лесопільня «Спартак», Градзянка)

Надаўна са станцыі Лапчы на станцыю Градзянка прыбылі дзеве пляцформы бярэставых калод для лесопільні.

Гэтыя калоды трэба было расьпілаваць на дошкі. Дырэктар і расьпілоўшчыкі прызналі іх нягоднымі. Доўгі час калоды ляжалі нескарыстанымі і перашкаджалі працы.

Адміністрацыя парашыла расьпілаваць іх на дрывы, больш ні на што яны ня былі патрэбны.

З калод стварыліся стройныя штабелі дроў.

Цікава ведаць, што гэта за спэцпасаў нягодных калоды для расьпілкі на лесопільню. Патрачана без толку шмат грошай.

Што скажа аб гэтым менскае аддзяленьне Лесбеду, якое загадвае гэтай справай?

Рабочы.

Якасьць кульгае (Фабрыка запалак «Чырвоная Бярэзіна»)

За апошні час якасьць нашых запалак значна пагоршылася. Галоўная прычына гэтаму—слабы надгляд тэхнічнага персаналу за працай і нядбайныя адносіны некаторых рабочых.

Надаўна кантора фабрыкі атрымала два лісты. Азвіў уральскі прафэсар скарэціцца, што галоўні запалак адлятаюць ад саломкі. Дзякуючы гэтаму ледзь ня зарыўся няшчасны выпалак у дачку прафэсара.

Другі ліст—з Масквы. Зноў скарга—на якасьць запалак. Пры лісьце далаць—некалькі запалак без галоўкаў. Такім чынам, на рынак ідзе лямб глум. А колькі саломкі на сакай фабрыцы траваць у пець.

Гэтыя адносіны да якасьці прадукцыі могуць толькі адбыць у нас спажыўца.

Галоўні запалак іроўнікі: адна—даўжэй, другая—карацей. Значворны выгляд самой скрынкі даволі няпрыемны. У откіотках таксама пагоршылася. Рабочыя рабілі яе ў літаграфіі, пшпер—у друкарні. «Рэжым эканоміі»,—нічога ня зробіць—каштуе таеі.

Вытворчай камісіяй пара завацца палешшаваньнем прадукцыі.

Рабочы бярэзінец.

Пры дапамозе калектыву

(Шпалерная фабрыка, Менск)

Надаўна адбылася на фабрыцы перастанавка парадак, на якой абгановралася тэрмаваць вытворчасьці.

У спрэчках выказалася да 15 чалавек.

— З 15-ці пастаноў камісіяй праведзена ў жыцьцё—9. 6 не праведзены на віне адміністрацыі. Камісія, галоўным чынам, цікавілася пытаньнямі палешшаваньня вытворчасьці і рацыяналізацыі працы.

Дзякуючы працы камісіяй, значна зьменшыліся прастоі ў друкавальным аддзяленьні, дзе праведзена паравое мяшчэньне. Камісія вынайшла спосаб скарыстаньня апрацоўнае пары для харчаваньня катла. Радавыя рабочыя высувалі на камісіі рад прапановаў аб механізацыі—устаноўка варштату для рэзкі полацак, механічныя тачалкі для крамянёў, самарэжкі пры друкавальнай машыне і г. д.

З цэневых бакоў трэба адзначыць перагулранае скліканьне нарад, адсутнасьць вучоту вынікаў рацыяналізацыі і рэжым эканоміі.

Лютарэвіч.

З чыёй кішэні (Гута імя Домбаля, Нова-Барысаў)

Кіраўнік гуты парашыў стараціць статыстыка тав. Дакука і ўзяць на яго месца статыстыка, скарочанага ў Белшклатрэсьце.

Дакука абскардзіў сваё званьне. Справа гуляла з РКК у інспэкцыю працы і назад, накуль, нарэшце, народны суд ня прызнаў званьне няправільным.

Ён прапанаваў аднавіць тав. Дакука на рабоце, заплаціўшы яму за час прагулу 220 руб.

Упартая адміністрацыя цьвёрда парашыла ня прымаць статыстыка на работу і не плаціць яму півондай канейкі.

Іна падала касацыю ў акруговы суд. 15-га сакавіка акруговы суд зацьвердзіў пастанову народнага.

Здавалася б, капрызнічаць больш нечага, але адміністрацыя упартая.

Ужо скончыўся красавік, расьце сума, якую прыдзецца заплаціць за прагул. Справа дайшла да таго, што судовы выканаўца гэтымі днямі авісаў 900 графінаў у рахунак доўгу і казначэй таргі.

Адміністрацыя і цяпер не жадае аднавіць зьніжэньнага. Трэба было б, каб іна заапаца яму з сваёй кішэні.

В. Лісвіч.

Прастоі і бран (Гута «Праца», Дрэтунь)

Надаўна наш завод ледзь ня спыніў працы з-за недахвату соды. Прышлося рэзка зьмяніць склад масы. Якасьць шкла значна пагоршылася. Дзеве зьмоны дарэмна прапалі. Павялічыўся глум і разьбіцьцё начыньня. Завод нясе страты. Хто вінават у гэтым?

У першую чаргу трэба піванаціць трэст. Не адзі раз пісалі ў трэст аб тым, што запасы соды канчаюцца. Але адтуль заўсёды прыходзілі «добрыя» весткі.

Вінаваты і наш тэхнічны персанал. Рабочыя некалькі раз прапанавалі зьменшыць процадт соды ў складзе масы. Тады ян было б прастоем, а якасьць толькі трохі пагоршылася б.

Трэба, каб у гэту справу ўмяшалася рабоча-сялянская інспэкцыя і парэла, дз належыць нашых гаспадарнікаў.

Левант.

Каапэрацыйна-спэкуляцкі блёк у Барысаве

На працэсе каапэратараў і прыватных гандляроў (Па тэлефону ад уласнага карэспандэнта)

Ужо 4-ты дзень у рабочым клюбе Барысава разьбіраецца громкая справа масовых каапэратараў і прыватных гандляроў.

Да судовай адвазьясьці прыцягнута 17 асоб. Сярод іх 5 партыйцаў і 1 камсамалец, 6 беспартыйных працаўнікоў прылаўка і 5 гандляроў, ці «беспрацоўных камарсантаў», як яны сябе ракамандуюць на працэсе.

Справа разьбірае вызначная сесія Менскага акруговага суду пад старшынствам тав. Жылінскага. Дзяржаўнае абвінавачаньне падрэжымнае тав. Судакоў, абаронцы—Фрыдман, Цейтлін і Гофэ.

Што-ж прывяло на адну лаўку падушных камуніста-каапэратара—старшыню прыгараднага спажывецкага таварыства Шымло і барысаўскага мануфактурнага Файнберга, камсамольца—прыказчыка Аўрушкіна і спекулянтку Давідсон, камуніста—загадчыка крамы Грыбоўскага і гандляра Пеклера і інш. удзельнікаў гэтага цікавага працэсу?

Аб сутнасьці справы ўжо пісаліся на старонках нашай газеты.

На працягу апошніх двух гадоў найбольш буйны прыватны гандляры мануфактурнага Барысава сыстэматычна зьбіраюць тавары і крамы і заганяюць Барысаўскага прыгараднага спажывецкага тав.

Гандляры гэтыя не маглі паскарэціцца на бюракратыям нашых каапэрацыйных арганізацыяў. Ім ніколі ня прыходзілася чакаць. У час найвастрэйшага мануфактурнага крызісу ў Барысаве яны атрымлівалі тавар на 5-6 разоў у месяц, кожны раз у колькасці ад 50 да 800 метраў. Таксама яны атрымлівалі і іншыя тавары.

У жніўні мінулага году загадчык крамы № 1 Грыбоўскі адпусціў на 550 руб. мануфактуры гандляру Пеклеру. Такім-ж апэрацыямі займаліся загадчык 2-ой крамы Бурко, прыказчыкі Аўрушкін і Ліборман.

Рахунак на адпущаную прыватнікам мануфактуру ня вылісвалі. Не выводзілі ў процадт, як рознічную, вылісваючы талёны на дробныя сумы. Гандляры і спекулянты прыходзілі па тавар або вечарам, або ў выхадны дзень, у

гэты ўзнік думка аб тым, што тут пахне злычымствам.

Амаль усё прыцягнуты да сулу каапэратары прыносяць сябе віноватымі. Так, тавар адпускаўся прыватніку... Але другога выхад у становішча яны ня бачылі.

Дзякуючы пільмеу гаспадараваньню, уся каапэрацыйная сыстэма ў іх увесь час дэргалася і знаходзілася пад пагрозай апрастэтаньня вэксальёў. Дазарэву падрэжымны былі грошы. Дзе іх дастаць? Зразумела, у прыватніка, які стаіць тут-жа побач і прапануе ў кредит буйныя сумы.

Шымло—старшыня—меў толькі адну размову са сваім апаратам: «Трэба прадаваць». Каму—самі павінны разумець. Праўда, Шымло тут-жа рабіў папярэджаньні, што прыватнікам трэба прадаваць толькі заляжаны тавар, але гэта былі толькі словы, бо гандляры заляжалага тавару ня бралі, адчуваючы сябе поўнымі гаспадарамі становішча.

Паміж іншым, на судзе высвятлілася цікавая падрабязнасьць адносна гандлёвых апэрацыяў Вельскасава. Аднай з прычын няжэлага фінальскага становішча прыгараднага таварыства была тая, што іно зноў атрымлівала не папасрадна ў Менску, к. ЦРК, а праз Барысаўскае адрэдакцэне.

У выніку гэтага ў крамах арганізацыйнага таварыства ўсе тавары былі на 4 проц. даражэй, чым у крамах ЦРК, якія знаходзіліся тут-жа побач. Гэта было якраз на руку лоўкаму прыватніку. Апошні увесь час наглеў усё больш і больш.

Пры загатоўцы каапэрацыйнай пушыны быў такі выпадак, калі аднаму прыватніку ў выглядзе «прэміі» адпусцілі два мяшкі пшанічнай мукі. Той, бачыце, на другіх умовах не згаджаўся адпусціць свой тавар.

Перад судом праходзяць людзі, якія здзіўляюць сваёй чыноўнай панарэжымнасьцю і грамадзкой разамгачынасьцю. У гэтых адносінах працэс вельмі пагадвае да нашумоўнай справы Расіна.

Вось Бурко—заг. крамы № 2—на запісках Асіноўскага—заг.

на-загважана кантра, дзе праду-
даі чал., выйшла ў студзені 37,
у красніку—67 і г. д.
Рост баспрэчын. Але ўсё-ж не-
выстарчалыны.

У працягу раду месц мы маем да-
веда паздвальваючы весткі. Над-
ніска ва «Звязду» праходзіць вель-
мі тут. І тым таварышам, якія
гэтыя весткі вам перадаюць, зазна-
чаюць, што відавочна не сама газе-
та, не якасць, не змест, справа
паваж на ў мове, а справа ў тым,
што прапаганда вакол падпісі-
на газеты наогул і на «Звяз-
ду» ў прыватнасці месцовымі
партыйнымі, прафесіянальнымі і
грамадзянін арганізацыямі не раз-
горнута ў належнай меры.

Слабая падпіска на «Звязду» ў
Гомельскай акрузе, асабліва ў га-
бочых раёнах—Залінейным, Нова-
беліцкім, на фабрыках—«Герой Пра-
цы», «Дняпро», у галоўных чыгу-
пачных майстэрнях і г. д.

Толькі весткі мы маем з Масі-
лову. На станцыі чыгункі, дзе пра-
це валя 700 рабочых (28 месца-
ком),—падпіска на «Звязду» наліч-
ваецца адзінкамі. Проста зьвязуль-
це ў 88 членаў партыі толькі
2 чалавекі выйшлі з «Звяз-
ду»—орган ЦК КП(б)Б.

у Віцебскай—на 555 чал., у Ба-
руйскай—на 635 чал., у Полац-
кай—на 676 чал., у Гомельскай—
на 678 чал., у Аршанскай—на
716 і ў Магілёўскай—на 1111 ча-
лавек.

І энз. «Звязды» на 1111 ча-
лавек! Някай адкажуць магілеў-
скія таварышы—дзі здавальняюць
іх такія суадносінны колькасці на-
сельніцтва і падпісчыкаў на «Звяз-
ду»?

У сярэднім 1 энз. «Звязды»
прыпадае на 636 чал. (Ізноў нах-
рацьліваем, што гутарка ідзе толь-
кі аб тыражы адной «Звязды»).
Гэта значыць, што для кіруючых
прадуйнікоў ёсць самае шырокае
поле дзейнасці.

Культурны ўзровень насельніч-
тва вымяраецца, галоўным чынам,
спажыванай ім колькасцю куль-
турных харчоў—колькасцю куп-
леных кніг і выпісаных газет.
Колькасць газет зьяўляецца так-
сама яскравым паказальнікам та-
го, якая культурна-выхаваўчая
праца праводзіцца наогул у
данай акрузе. Някай аб гэтым
памятаюць тыя, каму надпарадка-
ван рост культурнага ўзроўню пра-
цоўнага насельніцтва.

Праўдзін.

ПРАВЕРЫЦЬ, ШТО ЗРОБЛЕНА

Вайсковыя часці, у якіх будуць
праведзены навучальны і зборы пе-
раменнага складу, яшчэ загадаў
падрыхтоўваюцца да гэтай працы і
робяць усё ад іх залежнае для та-
го, каб на гэтых зборах даць чыр-
вонаармейцам-пераменнікам маг-
чыма больш вайсковых ведаў і
падрыхтаваць у кароткі тэрмін
сайпоў, здольных вырашаць бая-
выя задачы, быць добрымі страль-
цамі і прыкладнымі добра навуча-
нымі салдатамі рабоча-сялянскай
Чырвонай арміі.

Аднак, ні трэба забываць асаб-
ліваасць работы тэрытарыяльных
войск, у якіх паспяховае выра-
шэнне вучэбных задач, што ста-
ляць перад вучэбнымі зборамі, па-
трабуе ўдзелу ў гэтай працы парт-
ыйных, прафесіянальных і ўсіх
грамадзян арганізацый і савецка-
га апарату. Таму падрыхтоўка да
збораў і правядзенне збораў тэ-
рытарыяльных войск выходзяць за
межы вузка вайскавай работы вай-
сковых часцей.

Вытлумачваючы задачы, што ста-
ляць перад чырвонаармейцамі-пе-
раменнікам, трэба дабіцца, каб ра-
бота-сялянская моладзь, якая за-
клікаецца на зборы на час свайго
кароткага адрыву ад вытворчасці
ў гаспадаркі, зьявіла ўсю сваю
ўвагу, усю энэргію на вывуч-
чэнне вайскавай справы і вы-
карыстава перыяд збораў з максы-
мальнай карысцю.

Характэрнай асаблівасцю збо-
раў тэрытарыяльных войск зьяў-
ляецца тое, што чырвонаармейцы-
пераменнікі прыходзяць на зборы
з цэлым радом пытанняў, што
хвалюць іх у сябе дома, на якія
яны імкнуцца атрымаць ясныя ад-
казы. Толькі што праведзеныя парт-
ыйныя кампаніі ў вёсцы па хлеба-
загатоўках і самаабкладанні вы-
соўваюць задачу прапрацоўкі з пе-
раменнікамі раду пытанняў, зьяві-

заных з палітыкай партыі ў вёс-
цы. Неабходна памятаць, што пе-
раменнікі, якія вяртаюцца пасля
збораў на вытворчасць і ў
вёску, зьявіцца правядзенымі налі-
ткі савецкай улады. Такое ста-
ноўшча абавязвае ўсе месцовыя
партыйныя, прафесіянальныя і
грамадзян арганізацыі браць самы
шырокі ўдзел у правядзенні збо-
раў. Арганізацыя даведзенай рабо-
ты на пытаннях савецкага будаў-
ніцтва, надаткавых і інш., дэкла-
ды на чырвонаармейскіх сходах на
хвалючых пытаннях павінны быць
ажыццёўлены пры самым шырокім
удзеле мясцовых арганізацый.

Клопаты аб сем'ях і гаспадарках
пераменніка, якія знаходзяцца на
зборах, стварэнне больш сярнячых
умоў для іх вайскавай вучобы скла-
даюць ня менш важную задачу мяс-
цовых органаў.

Асабліва неабходна падкрэсліць
важнасць удзелу ў зборах блізкіх
да Чырвонай арміі грамадзян аргані-
зацый—Асавіякім, ТНР і інш.

Пераменнікі на прадпрыемствах
і ў вёсцы павінны складаць актыў
гэтых арганізацый. Адэтутель зусім
відавочная задача памяненых аргані-
зацый—разгарнуць сваю працу
на зборах і падрыхтаваць з пе-
раменнікаў актыў і нават інструк-
тароў для работы па мясцох.

Такім чынам, надыходзячы вуч-
эбныя зборы тэрытарыяльных
войск высюваюць перад мясцовымі
арганіамі цэлы рад тэрміновых і
важнейшых задач і патрабуюць
уважлівых адносін.

Час збораў набліжаецца, таму
неабходна ўсім зацікаўленым аргані-
зацыям і ўстановам правярць і
ясна наставіць пытанне аб тым,
што ім зроблена для паспяховага
вырашэння задач, што стаяць пе-
рад зборамі.

I. С.

ЦЭНТР ДАЕ ДЫРЭКТЫВЫ АКРУГАМ...

— Наш удзел у тэраборах і зборах—
кажы генеральны сакратар цэнтральнага
савету Асоавіахіму—вельмі важны. Мы
павінны выкарыстаць гэту кампанію для
правядзення цэлага рэгу работ.

— Вы ўжо пачалі падрыхтоўку?
— Падрыхтоўку? Нам, уласна кажу-
чы, няма чаго рыхтавацца.

— Як зусім рыхтавацца ня будзе-
це?
— Не, будзем. Мы летась далі дырэк-
тывы акруговым саветам Асоавіахіму і
гэтыя дырэктывы мы думаем выкарыста-
ем і ў гэтым годзе.

— Значыцца?
— Значыцца, застаецца толькі раз-
ставіць акругам падьярджэнне леташніх
дырэктыў, што...

— Што вы ўжо, як відаць, зра-
білі...
— Што мы яшчэ думаем зрабіць.

...а акругі чакаюць ды-
рэктыў з цэнтру

— Перад вамі стаяць вялікія задачы
— кажа адказны сакратар Мяскага акр-

савету Асоавіахіму тав. Астроўскі—мы
павінны выкарыстаць леташнія і тэры-
тарыяльныя зборы на ўсё 100 проц.

— Якія-ж задачы?
— Ого, іх шмат, шырокая папуляр-
зацыя ідэй Асоавіахіму сарад тэры-
тарыяльнай, вынаўленне і замацаванне
кадру актыву для работы на мясцох на
сканчэнні тэрабораў, вёсці рэстлума-
цальную кампанію па савязчасовай аўцы
і г. д. і г. д.

— Дык што-ж, вы пачалі ўжо рых-
тавацца?
— Бачыце, у нас яшчэ няма дырэк-
тыў, а без іх мы ня можам...

— Калі-ж вы іх атрымаеце?
— А гэтыя мы ведаць ня можам, за-
лежыць ад цэнтральнага савету Асо-
авіахіму, павінны прыслаць...

— А пакуль?
— Пакуль, нічога... Чакаем...

С. Гін.

ённе слаба рэалізуюцца сярод сялянства

Беднякі не інфармаваны аб ільготах, якія ім прадастаўляюцца

Весткі, якія мы атрымалі ад па-
рыфэрты па сysteme с.-г. каапа-
рацыі, гавораць аб тым, што там
рэалізаваны с.-г. машыны, прылад, а
таксама насення і ўгнаення
слабы.

Прычынай гэтаму ёсць, зразу-
меда, і аб'ектыўныя ўмовы—позь-
ня вясна ў гэтым годзе, дрэнная
пакуль што дарога і г. д. Але мы
лічым, што ў працы самога каапа-
рацыянага, а таксама і савецкага
апарату і камітэтаў ўзаемадамогі
ёсць цэлы рад адмоўных бакоў,
якія неабходна зараз-жа зьнішчыць.

Ня ўсюды добра праведзена арганізацыйна-рэстлумацальная праца, ня ўсюды свядасова былі праведзены сходы беднаты і ня высветлена тое значэнне пасеўнай кампаніі, якое яна мае. Ня ўсюды насельніцтва ведае аб мерапрыемствах улады па аказанні дапамогі беднаце па набыванні машыны, прылад, насення і ўгнаення на ільготных умовах.

У кааперацыйнай беднаты камітэты ўзаемадамогі прымаюць вельмі слабы ўдзел, а кааперацыйны апарат гэту працу таксама праводзіць дрэнна. Раённая аграамія як і кааперацыя мала клапацяцца аб рэалізацыі завезеных машыны, насення і ўгнаення.

У выніку ўсяго гэтага, калі яшчэ аб пагрозе гаварыць неляга, то ўсё-ж ёсць небяспека ў тым, што ўсе завезеныя машыны, прылады, насення і ўгнаення могуць быць не рэалізаваны поўнасьцю.

Таму мы зварачаем увагу на гэты пытанне ўсіх мясцовых устаноў, а таксама і пасобных працоўнікаў, якія вядуць працу ў галіне сельскага гаспадаркі, і асабліва нашага кааперацыйнага апарату. Трэба зараз-жа безадкладна ўзмацніць там рэалізацыі і распаўсюджвання завезеных машыны, прылад, насення і ўгнаення шляхам больш шырокага асьведчання насельніцтва аб тым, што ў раёнах завезена і як яго можна атрымаць, а таксама і аб тым, што для беднейшага і маламоцнага сялянства прадастаўлен больш шырокай градыт усімі сродкамі вытворчасці.

Трэба праўдзельна кааператыву быць бліжэй да сваіх найшчыкаў, каб і тут не атрымалася таго, як гэта было пры загатоўках, калі праўдзельна кааператыву чапала, пакуль селянін сам прывязе ў кааператыву патрэбны яму сыроц.

Трэба ўсімі мерамі ўзмацніць тэмп рэалізацыі.

Аксючыц.

фактары, якія бліз усяляк замінаюць атрымоўвалі.

Адпуская тавар прыватнікам з дазволу і нават, у многіх выпадках, па загаду праўдзельна таварыства. Мала таго, сябры праўдзельна ўваходзілі ў асабістую сувязь з прыватнікам—заходзілі да іх на кватэры і атрымоўвалі грашовыя авансы пад будучыя партыйны тавараў.

Высвятлілася, што гандляры прадавалі кааперацыйныя тавары з накідачкай ад 50 да 200 проц.

Прыкладу прыгараднага таварыства паслядаваў і барысаўскі ЦРК. Тут забяспечаны прыватнага рынку ішчэ на лініі пшанічнай мукі, круш і селядцоў. У гэты самы час найшчыкам пшанічнай мукі не выдавалася.

Аб аргінальным кааперацыйна-прыватніцкім саюзе ведаў увесь Барысаў. Не маглі ня ведаць аб гэтым і ў партыйных органах. Аднак да апошняга часу, гэтай справай ніхто не зацікавіўся. Камсамалец Аўрушкін на судзе так і заявіў:

— Хто мог ведаць?.. Ні ў ко-

— Скажэце, тав. Бурко,—пытае ў яго тав. Судаскоў,—калі-б нам загадалі спаліць краму—вы-б спалілі яе?
— Калі-б загадалі—спаліў,—шчыра адказаў Бурко пад агульным рогат залі.

Крыху іншы тын Лібэрман. Гэта хітры праждоха, які выконваў ролю пасрэдніка паміж кааперацыйнай і прыватным гандлёвым мірач Барысаў. Гэта ён атрымоўваў у спекулянтны 200-рублёвыя авансы, ён-жа адпускаў ім тавары—ня толькі па загаду праўдзельна, але і па сваёй уласнай ініцыятыве.

Ік довад супроць свайго віны, ён прыводзіць такі аргумент:

— Калі-б я быў алачыцца, кне-б не паваліліць чэрасі...

На тварах судзьдзю і публічна скантычныя ўхмылікі.

Учора вечарам пачаўся допыт сьведка, якія прыцігнуты ў ліку 30 чал.

Міх. Голдбэрг.

ЗАЧЫНЕНЬНЕ СЭЗОНУ ДЯТЬ

Польшча пукерніў, зьверскіх катаваньяў, прыгожых дэкадэтных жанчын і дэфоніям, правакатараў і горацкіна-рэвалюцыйнага пралетарыяту. Гэту Польшчу казаваў Вавэрка ў сваёй п'есе «Ботвін».

П'еса насчытана рэвалюцыйным зместам, даскавала аправадана, сыграная калектывам БДЯТ, была зноў пастанавлена ў дзень зачынення сезону і зноў мела заслужаны посьпех. Перапоўнены театр гарача прыняў маладых артыстаў.

Касавы і класавы рэпертуар. Пляма гэтыя разуменні лічыліся ў артыстичных колах дыямэтральна супроцьлеглымі. Касавы рэпертуар—гэта старое, што залягалася, чужое эпосе, але выпрабаванае, улюбленае мяшчэнскай публікай можа аргістичнае кувкі.

Класавы рэпертуар—гэта прымусова дадзена эпосе, уступна запатрабаваным Галоўналітасьветы.

Жыццё разбіла, жыццё насмязала ся ў гэтых прынцыпальнасці. У тэатральную залю ўпрышоў новы глядач, ён улада патрабавань свайго блізкага яму рэпертуару, п'есы, якая малое гэтачную эпоху вялікай рэвалюцыі.

Некаторыя тэатры не заўважылі новага глядача, яны аргументаваліся на старое, знаёмага і жорстка паціціліся за гэта.

Спрабаву гэта і ўраўскай дэмакратыі тэатр.

Толькі ў мінулым годзе нам малады ўраўскай тэатр ставіў перапрабы класічнага рэпертуару («Шайлок», «Скіпін», «Карміў глядача ўраўскай містачкай («На покаянай пелі»), адлюстроўваў намернае гнілое ўраўскае мястэчка («Сьвета ў Касрылаўны»). Публіка аднадушна галасавала супроць гэтага

напрамку, галасавала вагамі, тэатр пусцеў.

Але з невялікім спазьненнем ён улічыў патрабаваньні глядача і рэзка павярнуў фронт.

П'есы «Ботвін», «Гірш Лекорт», «Авечыя крыніца»—гэта ня толькі дашня эпосе, гэта каштоўны ўклад у гісторыю сучаснага ўраўскага тэатру, гэта—дешае, што даў за два гады наш ДНТБ. Гэтыя п'есы вытрымалі некалькі аншлагаў, праходзілі пры перапоўненым зборы.

5-га мая ўраўскай тэатр развітаўся з Менскам перад ад'ездам на Украіну. Цёпла правадзіла яго менская грамадзкая масьця. Выступалі з прывітаньнямі прадастаўнікі ўраўскай грамадзян арганізацыі (ўбюро Інбелкульту, ўбюро Наркамсьветы, клубу ім. Леніну) і прафесіянальныя саюзы (другароў, краноў і г. д.).

Яны адначасна вялікія мастацкія посьпехі маладога тэатру, рост сымпатыі да яго рабочага глядача. Новыя паставы паказалі, што тэатр уступіў на правільны шлях, наблізіўся да сучаснага глядача. Вялікі дасягненні тэатру адначасна і выстунаўшая ад БДЯТ тав. Маллазёўская.

У аддзельнае слова мастацкі кіраўнік тэатру тав. Рафалскі ня мог не адзначыць, што калі ў мінулым годзе ад палі глядача пачыналіся колады, дыяктар зала сьвободна сядзе, пачынае калектыв, абуджаў яго ўсправадзены чэраг.

— Класічным рэпертуару мінулага году—завіў тав. Рафалскі,—гэта тын глеба, на якой мы раслі і вучыліся, гэта тав аснова, дзякуючы якой мы прышлі да рэвалюцыйнага рэпертуару. Вы чкалі ад нас новых п'ес і дачкаліся.

Е. БУТОМАЎ.

ПЕРАДАЧА ШКОЛ ТРАНСПОРТУ НКК

Народны Камісарыят Асьветы ўнёс на разгляд Савету Народных Камісараў праект аб перадачы пад загад НКК ўсіх культурна-асьветных устаноў савыху і палітасьветы транспарту.

Паводле гэтага праекту пад загад НКК маркуецца перадаць з 1-га

жніўня 1928 году разам з культурна-асьветнымі ўстановамі ўсе будыні, занятыя пад школы і кватэры падзагаічнага і тэхнічнага персаналу, а таксама увесь вучэбна-гаспадарчы інвэнтар, які раней энэходзіўся пад загадам Народнага Камісарыяту Шляхоў і Засілі.

Беражэце лясы Беларусі

Правадзеныя сьвята «Дня лесу» даю нам магчымасьць укараніць у сьвядомасьць мас насельніцтва важнае значэньне лесу і неабходнасьць яго захаваньня.

Раней, пры царскім рэжыме лес служыў адным з галоўных сродкаў існаваньня цэлай зграі памешчыкаў Беларусі, якія, маючы вялізарныя участкі лесу, бесстыгна прадавалі яго і эксплуатавалі.

Вось чаму наш край, так нядаўна найбагацейшы лесам, цяпер стаў малалесным.

Савецкая ўлада пазбавіла праў памешчыкаў распараджацца участкімі лесу. Яна спыніла зьяўленьне разгробленьне лесу і ўжывае ўсе меры да таго, каб захаваць гэты лес—гэту галоўную аснову народнага гаспадаркі Беларусі.

У бягучым годзе кампанія «Дзень лесу» набывае асабліва важнае значэньне.

Сіліштва Беларусі, атрымаўшы 511.000 гектараў лесу ў лясны мясцовага значэньня, павінна з гарачым удзелам увацца за прывядзеньне яго ў парадак.

У бягучым годзе кампанія «Дня лесу» мае дзьве задачы: першую—укаляжыць масы працоўных, прыкадаць іх увагу да важнасці лясных гаспадаркі і другую—зрабіць рад практычных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы лясных гаспадаркі, а асабліва ў лясных мясцовага значэньня.

На гледзячы на тое, што ў гэтым годзе камісія па арганізацыі «Дня лесу» ствараюцца пры акруговых і раённых выканаўчых камітэтах і сельсаветах, усё-ж галоўны пажар у гэтай галіне павінен узьніць на сябе камсамол.

Задача камсамолу—я толькі служачы прыкладам для усёй масы

маладзі, але і вывараціць глыбока вясёшую думку сярод сялян, што «лес—гэта дар божы»—«лесу ня треба ні гадаваць, ні сьціць, ён сам расьце», «хто ў лесе ня злодзеі, той дома не гаспадар».

У часе кампаніі треба дабіцца, каб кожны грамадзянін зразу меў важнасьць лесу, імкнуўся-б да правільнай пасады яго, ахоўваў яго ад драбніц ратрацы і галоўнае—кляпаціўся-б аб гадаваньні новых лясоў.

У самай «Дзень лесу» треба будаваць правесці пасаду дрэў. Там, дзе заўважваецца недахват у драбніцы, там треба арганізаваць ачыстку лесак, уборку валяжу і догляд за пасадачнымі дрэвамі. Там, дзе на месцы насюваюцца пяскі і равы, дзе маюцца пустыры, вятковыя землі, дзе сьляньства хоча аднавіць высечаныя лясныя участкі ў лясных мясцовага значэньня, там неабходна стварыць расаднік для абслугоўваньня сьляньства. Кожны селянін павінен паклапаціцца аб тым, каб на участку, які атрымаў у распараджэньне грамады ня было-б ніводнага кавалачка зямлі, не засеянага лесам.

Задача сельскіх грамадзкіх працаўнікоў, а асабліва ўпоўнаважана на лясных мясцовага значэньня «Дзень лесу» правесці як мага лепш, каб ён насіў масавы характар і павінуў-бы добрыя практычныя вынікі.

«Дзень лесу»—завабля Кастрычэвічавае рэвалюцыі, павінен абрынуцца ў бытавую ўрачыстасьць вёскі.

«Дзень лесу»—павінен стаць магучым штуршком для далейшага ўмацаваньня і разьвіцьця ляснага гаспадаркі Беларусі.

П. Лазарэвіч.

Чаму так шмат бывае пажараў

Надрыхтоўка працаўнікоў па пажарнай ахове

Зараз па БССР мы маем 1806 пажарных друмаў, з якіх аса 492 зусім не забяспечаны пажарным інвэнтарам.

На гледзячы на рост у нас пажарнае справы, лік пажараў за апошні час па БССР павялічыўся, большая частка якіх вынікі, галоўным чынам, на глебе помсты па прычыне землінапарадкаваньня. Треба таксама адзначыць, што зараз сталі вельмі частымі пажары на нашых фабрыках і прадпрыемствах, а асабліва на прадпрыемствах працоўных калектываў. Напрыклад, у Менску з сьнежня месяца 1927 году па 16 красавіка 1928 году выбухнула 9 пажараў на калектывных прадпрыемствах. Галоўнаю прычынаю такіх частых пажараў зьяўляецца тое, што на адсутнасьць адпаведных будынкаў арганізаваць сьпе прадпрыемстваў у паміжзаводных, вельмі не-

бяспечных у пажарных адносінах. Вялікай доля іны ў частых пажарах зьяўляецца і на нашых акруговых і раённых пажарных арганізацыяў, якія не заўсёды ўлічваюць ініцыятыўу сьляньства ў адносінах арганізацыі пажарнае аховы. Так, напрыклад, па Мазырскай, Гомельскай, Вабрунскай і Полацкай акругах да апошняга часу няма ніводнага пажарнага раённа-структура, між тым само сьляньства вымушае вялікую ініцыятыўу па арганізацыі пажарных друмаў.

Кекаса таксама у нас стаць справа з падрыхтоўкаю пажарных кваліфікаваных працаўнікоў. Да апошняга часу няма на Беларусі ніводнага навучальнага ўстанова для падрыхтоўкі працаўнікоў па пажарнай ахове. Таму зараз высюўваецца ініцыятыўа аб адкрыцьці ў Менску школы-тэрыянавых пажарных курсаў.

М Е Н С К

МЕСЦЫ СТАЖОРАМ І ПРАКТЫКАНТАМ

1284 ЧЛАВЕКІ НАКІРОУ-ВЛЮЦЦА НА ПРАКТЫКУ

Паркампраца ўзічаны ўсе месцы на ўстановах і прадпрыемствах, дзе могуць быць скарыстаны стажоры і студэнты-практыканты. У гэтым годзе на стаж у Беларусі будзе наслана: 176 мэдыкаў, 66 аграномаў, 119 земляробаў, 103 лесаўпарадкавальцаў, 30 вятарычараў, 10 савалодаў, 8 агароднікі, 45 кваліфікацыйнага, 33 будаўнікі, 47 электра-тэхнікаў і 33 дэбала-тэхнікаў.

На практыку будзе наслана 35 праў-гаспаў, 52 мэдыкі, 176 аграномаў, 90 земляўпарадкавальцаў, 18 мэліятараў, два гідратэхнікі, 84 кваліфікацыя, 26 электра-тэхнікаў, 22 дэбала-тэхнікі, 30 будаўнікоў, 16 юрыстаў, 43 фармацэўты, 2 пісьвары, 1 драбніц і 22 акадэмія па беларускай справе.

Акрамя таго ў парадку абмену будуюць наслана ў другія рэспублікі 80 студэнтаў па розных спецыяльнасьцях.

Адкрыцьцё новай палі-клінікі

Учора па Лепіцкай вуліцы, № 25, пачала сваю працу новая паліклінікі з фізіятэрапіяй і лячэбнай фізія-скага мэдычна-савітарскага таварыства. Адкрыты кабінеты—на ўнутраных хваробах, зубных, вушных, хірургічных, хваробы вока, гінекалягічных, нервовых, а таксама рэнтгенаўскі кабінет. Кабінеты па ўнутраных і зубных хваробах часткова пачалі сваю працу 16-га красавіка і дагэтуль у іх было 340 наведваньняў. Прыём па ўсіх спецыяльнасьцях у 2-х гадзіны дня. Мэдыцынскае дэпартамэнта азнаваецца дармова. Карыстаўляюцца-б чужыны хвараства. Адкрыта аўтка. Таварыства дагаварылася з акруговай інспэкцыяй аховы здароўя аб аказаньні раённай доктарскай дапамогі чужым таварыства праз 3 амбуляторыі.

Паступова амбуляторыю маркуецца пашырыць з такім рэалікам, каб можна было аказваць мэдыцынскую дапамогу ўсім жадаючым за даступную плату. Гэта дасць магчымасьць утрымліваць паліклініку і шырока разьвіць дармовую дапамогу бяспечнаму насельніцтву. Ремонт будынку і абсталяваньне яго абшчэна ў 40.000 рублёў. Для работ у паліклініцы запрашаецца рад прафэсараў: Кроль, Рубашоў, Мельнік і інш.

Арганізацыя зубное палі-клінікі

Беларускі Чырвоны Крыж і унівэрсытэт адпусьцілі 6.500 рублёў на арганізацыю ў Менску паліклінікі хвароб поласці роты і зубоў. Паліклінікі будзе добра абсталявана. Пры ёй адкрываюцца рэнтгенаўскі і кварцавы кабінеты. Паступова паліклініку маркуецца рэ-арганізаваць у сьпецыяльны інстытут. У паліклініцы будзе ранішні прыём дармова і вачэрні—плата (па нізкай апаце).

Паркі на ваколіцах гораду

Пасадка новых дэкара-цыйных дрэў

У гэтым годзе адна з рабочых вакол-іц, Старажоўка, атрымае маленькі парк-дэкарацыйна-сквэр. Ужо разьбіты алеі, дарожкі і г. д.

Адначасова пачата работа на ад-крывацьці новага вялікага парку на плошчы ў Антонаўскай плошчы ў 300 дэсяцінаў прыгожага сасповага лесу. Разьбіты алеі. Высечаны дрэвы на пра-цягу каля 30 кіламетраў. У парку будуюцца дом для вартуніка і дэкарацыйна. Каваткова парк будзе адкрыты праз два-тры гады.

Камтасам зроблена пасада новых дэ-карацыйных дрэў па ўсіх менскіх сквэ-рах і садох. Аса хуліганам ўсе гэтыя пасады ачышчалі. Новая пасада пач-нуцца ўвосень.

Акруговая канфэрэнцыя МОР'у

На ранішнім пасяджэньні 6-га мая канфэрэнцыя заслухала даклад г. Мі-рошкіна аб рабоце акруговага камітэту МОР'у. Работа камітэту ўхвалена.

Канфэрэнцыя ўхваліла рэвалюцыю пратэсту супраць працы над 126.

Акруговая канфэрэнцыя заклікае ўзасьліваць працу і ў далейшыя ўпэўне-на несьці высокую сьцягу рэвалюцыі і вест-ці барацьбу з буржуаіяй.

Вялікая армія рабочых і сялян,—та-ворыцца ў рэвалюцыю,—прымае ўсе намаганьні для таго, каб дапамагчы вам і вашым сем'ям.

Канфэрэнцыя ўхваліла таксама рэ-валюцыю пратэсту супраць працы над рабоча-савітарскай Рамадой з абяць-нем падтрымаць грамадзяцаў і іх сем'і.

Прадстаўнікі некаторых ячэек МОР'у—Лішчэўшчыкоў, «Ольгоў», прадаўні-коў сувязі перадалі канфэрэнцыі для палітэвалюцыі Польшчы і Заходняй Беларусі 278 рублёў, сабраных сярод рабочых.

У новым акруговым камітэце абрана 35 чалавек. Старшынёю прэзыдыуму камі-тэту абрана г. Кошанаў, намеснікам—г. Пуцін, сакратаром—г. Панаў.

Наданьне годнасьці гэроя працы

Прэзыдыум ЦП саюзу мэдсанпра-цы ўзбудзіў хадаўніцтва перад ЦСПСБ аб наданьні годнасьці гэ-роя працы т. Барзіну. Тав. Бар-зін мае звыш 35 год працоўнага ста-ну. У часе адступленьня з Мен-ску беларуска ён выратаваў пры-ёмны пакой Зах. чыг. ад пажару і разгрому.

Заалегічная выстаўка

Гэтым днём у Менску пачынае функцыянаваць перабоўная заалегічная выстаўка, якая мае каля 150 шт. жывых вышпюў і шмат рознастайных птушак. Сталы лектар будзе дапаць наведваль-нікам тлумачэньні.

За дзень

— ДЗЕНЬ ДРУКУ У МЕНСКУ. 4-5 мая на многіх прадпрыемствах і на ўстановах г. Менску былі прав-дзеныя сходы рабочых і служачы-х, прысьвечаных дню друку. У клубе Розы Люксембург адкрыла-ся выстаўка польскага друку за 1917 год. У клубе імя Лазоўскага адкрыта выстаўка насценных газэт харчовых прадпрыемстваў.

— ДАЧА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ. На летні перыяд частка дзяцей з дзіцячага дому № 1 пераводзіцца на дачу ў Смаргоўку, дзе адводзіцца для іх спецыяльны дом.

— ПЕРАВОД ДЗІЦЯЧАГА ДОМУ. Дзеці з дзіцячага дому № 7, які знаходзіцца на тэрыторыі унівэр-сытэцкага гарадка, пераводзіцца часова ў дом міліцыі па Маскоў-скай вул.

— КЛЮБ ЧЫГУНА ЧНІКАЎ. Бел-бюро ЦК саюзу чыгуначнікаў уз-будзіла хадаўніцтва перад ЦСПСБ аб водпуску 10.000 руб. на скан-чэньне абсталяваньня жлобінскага клубу.

— ДЭЛЕГАТЫ НА ЎСЕСАЮЗ-НЫ ЗЬЕЗД ЧЫГУНАЧНІКАЎ. Дэле-гатамі на ўсесаюзны зьезд чыгу-начнікаў ад Вучпрафсаюзу МББ чыгуначні абраны т. т. Шышко і Лю-біч.

— ПАШЫРЭНЬНЕ МЕНСКАЙ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫ. Прэзыдыум гар-савету ўключыў у кштарыс Эль-воду на 1927-28 год 45 тысяч руб-лёў на набыцьцё для электрастан-цы новага паравога катла і турба-генэратара.

— НАВУКОВАЯ ЛЕКЦЫЯ. Менскі акруговы савет «Прэч напісьмен-насьці» наладжвае 9 мая ў ДOME Прадасьветы навуковую лекцыю на тэму «Сутнасьць чалавек і сутнасьць навука». Лекцыю прычытае праф. ВДУ доктар філэафіі Шчапоцьцяў. Увесь збор пойдзе на карысьць лік-відацый напісьменнасьці.

— ВЫПУСКНІКІ НА ЛІКПУН-ТАХ. У цяперашні момант правод-зіцца праца на выпуску на лікпун-тах і груп малалісьменных. Ужо праведзены выпуск ліквідаваўшых сябе напісьменнасьць па 9 саюзам і 8 ЖАК'ах. Усяго будзе выпушчана 450 чалавек. Выпускі маркуецца скончыць да 10 мал.

— УСЕБЕЛАРУСКАЯ ТЭХНІЧНАЯ НАРАДА ПАЖАРНЫХ ПРАЦАЎ-НІКОЎ. Сяньня адкрываецца ўсебел-аруская тэхнічная нарада пажарных працаўнікоў. На нараду зьехаліся прадстаўнікі ўсіх акруговых пажар-ных арганізацыяў, а таксама буйных раёнаў Беларусі ў ліку каля 40 чала-век. Народа працянецца два дні і за-слушае цэлы рад дакладаў аб стано-вішчы пажарнае аховы на Беларусі і спосабах яе палепшаньня.

— ПЛЕНУМ УСЕБЕЛАРУСКАГА ПАЖАРНАГА ТАВАРЫСТВА. 10 мая ў Менску адбудзецца пленум ўсебел-арускага пажарнага таварыства, на які зьедуча прадстаўнікі ўсіх доб-раахвотных пажарных друмаў Бел-арусі, а таксама працаўнікі сель-скіх пажарных арганізацыяў. У пра-цяг пленуму таксама возьмуць удзел усе прадстаўнікі акруговых дэпр-экаўных пажарных арганізацыяў.

Да юбілею кас ашчаднасьці

Што робіцца на мясцох

ГОМЕЛЬ. Акруговым выканаўчым камітэтам зацьверджан плян правя-дзеньня юбілею кас ашчаднасьці па акрузе.

Па пляне прадугледжана заслухоўваць-не дакладаў кас ашчаднасьці на пасл-дзеньнях раённых выканаўчых камітэ-таў і сельсаветаў.

Раёнвыканкомам прапанавана правэ-рыць становішча кас ашчаднасьці ў ра-ёне і прыняць усе крокі да таго, каб выканаць даныя раёнам на падставе паставы СНК БССР кантрольнага ліч-бы па ашчаднай справе.

Аргадзель Акрыкашкому прапанав-ана ўключыць у праграму абследавань-ня праца раёнвыканкамаў і сельсаветаў таксама лятаньне аб кас ашчаднасьці і кожны раз пры зьездзе на месца правярць выкананьне павінна сав-ецкімі органамі дырэктывы ў гэтай га-ліне.

Па горадзе праводзіцца растлумач-чальная кампанія сярод калектываў ра-бочых і служачых па прадпрыемствах і ўстановах. Пытаньне аб ролі і значэ-ньні кас ашчаднасьці і іх ролі абяр-коўваецца па агучальных сходах, на якіх вышлюецца вялікая актыўнасьць на кар-ысьць кас ашчаднасьці з боку працоў-ных.

Некаторыя буйныя калектывы гораду перайшлі па выхату зарплата суцра-поўнікам праз кас ашчаднасьці.

У пачатку красавіка месяца ў гора-дзе адкрыты 2 новыя прыёмныя касы, якія будуць абслугоўваць 8 буйных прадпрыемстваў і ўстановаў. У першыя дні існаваньня гэтыя касы ўцягнулі да 150 новых укладчыкаў-рабочых і служачых.

С У Д

Хатні злодзеі

На фабрыцы абутку рабочыя пачалі прымачаць, што кожны дзень з вар-штату прападаюць рэчы: то шывікі, то часткі абшэў, то кавалкі падшвы і г. д. Хлопцы пачалі сачыць за імі за другім. Кожны думаў на другога, але 54-гадовым рабочым Галавач быў па-за ўсялякімі падарваньнямі. Спокойны, ста-лы, нікому ніколі не магло і ў галаву прысьці, што імяна ён гэтым злодзе-ям і зьяўляецца.

7-га сакавіка г. г. рабочыя заўважы-лі, як перад адыходам на абад Галавач стаў падарэзна аглядацца ва ўсе ба-кі і, убачыўшы, што ніхто за ім ня со-чыць, схавіў штосьці з чужога варшта-ту і хутка схавав у кішэню. Пры вы-хадзе з фабрыкі яго спынілі, абрабілі во-ды і знайшлі: пьвікі, 30 шт. абшэ-ных фэлькаў і каналак падшвы. Быў складзены пратакол. Пры вобшыку на кватэры ў яго было знойдзена яшчэ

За сакавік месяц лік укладчыкаў кас ашчаднасьці павялічыўся па акрузе на 210, а сума ўкладаў—на 15.000 руб-лёў.

МАЗЫР. Складзена спецыяльная ка-місія для правэркі дзейнасьці кас ашчаднасьці ў горадзе. У камісію ўпа-ходзяць прадстаўнікі: ад гарсавету, акругомаў ЛКСМ і прафсавету.

Памочана правядзеньне латных мі-тынгаў у кірмашовыя дні ў горадох Мазыр, Калінкавічы і Пятрышоў з ра-дачай агітацыйна сьляньству. Акражлі-васьці арганізуе ў гор. Мазыры дар-мовае кіно для ўкладчыкаў кас ашчад-насьці.

Актыўны ўдзел у папулярызацыі кас ашчаднасьці прымае на Мазырыччыне арганізацыя камсамолу. Па ўсіх камса-мольскіх ячэйках выдзелены спецыяль-ныя таварышы прапагандаісты. Кожна-му камсамольцу дана сьвятліна ўцягнуць у касу ашчаднасьці аднаго новага ўкладчыка. Асабныя дырэктывы даюць сельскім камсамольскім ячэйкам. Сель-скім камсамольцам прапанавана павесі-ці працу сярод сваіх бацькоў-сялян на-кошт уступленьня апошніх укладчыкамі кас ашчаднасьці.

За першую пазову красавіка месяца лік укладчыкаў кас ашчаднасьці акругі павялічыўся на 134 чал., якія ўнеслі ў касы ашчаднасьці 30.750 руб.

На фабрыцы абутку рабочыя пачалі прымачаць, што кожны дзень з вар-штату прападаюць рэчы: то шывікі, то часткі абшэў, то кавалкі падшвы і г. д. Хлопцы пачалі сачыць за імі за другім. Кожны думаў на другога, але 54-гадовым рабочым Галавач быў па-за ўсялякімі падарваньнямі. Спокойны, ста-лы, нікому ніколі не магло і ў галаву прысьці, што імяна ён гэтым злодзе-ям і зьяўляецца.

На дошыце Галавач прызнаўся і па-казаў, што ён ужо даўно і сыстэматыч-на браў у фабрыкі, праўда, невялікімі колькасьцямі, шаветкі прылады, якімі карыстаўся ён сам і частку прадаваў шаўцу Выршчы.

У Выршыца пры вобшыку былі зной-дзены шаветкі прылады з фабрыкі. Апошні паказаў, што ён гэта атрымаў ад Галавача, але ў выглядзе кампан-сацыі ва карыстаўся Галавачом яго інструментамі. Аб тым, што гэтыя рэ-чы крадзеныя, Выршчы ня меў і ра-ауменьня.

Галавач і Выршчы гэтымі днямі прад-сталі перад Менскім вярдуцом 1-га пу-чэстка. Суд прыгаворыў Галавача да 1 году турмы, Выршчына праўдаў.

А. Б.

Здарэньні

— ВЯЛІКІ ПАЖАР. 6-га мая ўвеча-ры на Вакольнай вул., 7, загараў а-дверавыя дом. Агонь хутка абхавіў дом а ўсіх бакоў. Утварылася пажара на суседніх будынкаў. На месца пажару прыбылі чырвонаармейскія часткі, якія падтрымалі пажарак. На гледзя-чы на бесьпералічаныя зьявілі, пажарная каманда доўгі час не выхадзіла, а прыбыла толькі ва 15-20 мінут да лік-відацы пажару. Згарэў увесь дом з

рознай маёмасьцю. Страты значныя. Прычыны пажару высьвятляюцца.

СТРЭЛ У САДЗЕ „ПРАФІНТЭРН“. 6-га мал дзень знайшлі на Пяршмай-скай вул. старую стрэльбу і зрабілі з яе некалькі стрэльбаў у публіку, якая знаходзілася ў садзе „Прафітэртн“. Адна куля панала ў рабочага прака-лэктаў шотачнікаў Новадзельскага, 34 году. Новадзельскі, пшыка паранены, быў дастаўлен у больніцу, дзе ён учо-ра памёр.

ЗАТРЫМАНЬНЕ ЗЛОДЗЕЯ Клімі-

Мингос-ТЕАТР
 ГАСТРОЛИ ЛЕНИНГР. ПЕРЕДВИЖН. ИМ. ЗАСЛУЖ. АРТ. П. П. ГАЙДЕБУРОВА И Н. Ф. СКАРСКОЙ ТЕАТРА
 Вторник, 8 мая
„БЕТХОВЕН“ Жижмор

КІНО-ТЕАТР „КУЛЬТУРА“ Ад аўторка, 8 мая.
 ГРАНДЫЁЗНЫ
 НАСТАЦКІ
 БАЯВІК
Зямля ў палоне
 У галоўных ролях
 нябывалы ансамбль
 вядомых кіно-артыстаў
 Пачатак і сёння 2-3 г. 30 м., 2-9 г. 10 м., 3-10 г. 50 м.
 Каса адкрыта з 5 гадз.

Кіно „Чырвоная зорка“
 Ад аўторка, 8-га мая, вялікая, трансляцыйная праграма
 БЛІСКУЧАЯ АМЭРЫКАНСКАЯ КАМЕДЫЯ
ВЯЛІЧЫЯ ШПАНІ
 (Вонкавыя сьмехі) у 6 часьціх
ЗВЫШ ПРАГРАМЫ:
 Гастролі папулярнага дуэта В. С. Райскай і М. А. Камекскай. Сатыра, гумар, злоба дня ў прыгожых.
 Выступленьне артыстаў Маскоўскага музык.-хола, вядомых выканаўцаў апрабаваных і эспэктрычных танцаў **ТЫНА ІВІНГ** і **ТЭМІС**
ХРОНІКА БЕЛДЗЯРЖКІНО:
 Прыезд аўганскага лядышаха Аманула-хана ў ССОР. Ад'езд аўраў-салах у Біра-Біліжскі раён.

Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“
 —) Ад аўторка, 8-га мая (—
 впоў на нашым экране лепшая камэдыя гэтага сэзону вытв.
 «Межрабпом-Русь»
ДОМ-ДЫЗГО і ПАЛАГЕЯ
 Звыш праграмы **РЫГОРА КРАСАВІНА** (ЖЫВАЯ САТЫРА)
Выключна навінкі!
 у РЭПЭРТУАРЫ: 1) Аб дробязях, 2) Песьня аб чалавеку, 3) Якал розьніца, 4) Аб дурні, 5) Песьня працкі і інш.
Частушкі на розныя сучасныя тэмы!!!
 Пачатак сьпансаў а 7 з пал. гадз. увеч. — Каса — ад 6 гадз. увеч.

КІНО
 „Інтернацыянал“
 Ад аўторка, 8-га мая
ГАРЫ ПІЛЬ
 у ГРАНДЫЁЗНЫМ ТРУКА-ПРЫКЛЮЧЭНСКІМ ФІЛЬМЕ
ЧАЛАВЕК БЯЗ НЭРВАУ
 у 7 ЧАСТКАХ

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ога гадзіны дня.

Анонс! НА ДНІ Анонс!
 ПРІБЫВАЕ
ЗООВЫСТАВКА ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ
 0 дзе отырытия будет объявлено особо

На **МАЙ** месяц
 ПРЫЁМ ПАПІСКІ НА ГАЗЭТУ „ЗВЯЗДА“
ПРАДАЎЖАЕЦА.
 Падрісчыні даатрымліваюць усе №№ „Звьязды“ з 1-га мая.
 Кааі вы ялчо не падрісаісіа — пасьпяшэце!

Зубная паста „Калодонт“

Охраняйте зорко фронт-полость рта и зубы
покупайте „Калодонт“
С маркой „АКО“ тубы

ИМЕЕТСЯ В ПРОДАЖЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ, МАГАЗИНАХ, САНИТАРИИ И ГИГИЕНЕ, КОопЕРАТИВАХ и ДРУГ.

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА
Гален-Москва МОСКВА
 7/1, ГЕРЦЕНА 5, ОТД. 10

Копт публікаціі аб згуба аднаго даку-мэнту **50 кап.**

НКПС
„СТРОЙМЕС“
 аб'являе смешанные ТОРГИ на производство земляных грабарных работ в количестве около 300.000 куб. метров на ориентировочную сумму около 120.000 руб.
 Уступные торги будут проводиться 11 мая 1928 г. в 12 час. дня в помещении Управления „СТРОЙМЕС“ в г. Минске, ул. Чудновского, д. № 22, в порядке проведения ЦИК СССР от 11-V 1927 г.
 Соревнователи, которые пожелают принять участие в торгах, обязаны до начала устных торгов подать письменные заявления с подписью „К торгам на земляные работы“, с указанием в них своих цен. Заяв. не позднее до начала устных торгов письменных заявлений, и уступному соревнованию не будут допущены.
 Соревнователи, не освобожденные по существующим законоположениям от внесения залога, необходимого для права участия в торгах, должны представить до начала торгов также и капитал на залог, внесенный в Киевское Отделение Госбанка на текущий счет Строймеса в размере 10 проц. от стоимости работ, принимаемых соревнователем к выполнению.
 В случае, если назначенные на 12 мая торги не состоятся, то на 14 мая с. г. в 12 ч. дня назначается переторжка, которая состоится в помещении Управления СТРОЙМЕС'а.
 Допускается прием на себя выполнения и отдельных частей работ.
 Технические и общие условия на производство работ можно рассматривать ежедневно в рабочее время в технической части СТРОЙМЕС'а.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ
 ПРИ Ц К С Б
 Продолжительность курса — 8 МЕСЯЦЕВ.
 Поступать на курсы можно в любой месяц года.
 Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.
ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.
 Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц
ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу:
 Минск, Вскосбанк, тек. счет № 682.
 Подробн. условия вынолагаются за 2 восьмикопеечные марки. С запро-сами обращаться: Минск, Вскосбанк, заочным курсам.

12 мая а 12 гадз. дня, у памяшканьні-КАМГАСУ (Плян Волі, № 2)
адбудуца вусныя ТАРГІ
 на ачаду **ГАНДЛЕВА-СКЛАДАЧНЫХ ПАМЯШКАНЬНЯУ:**
 у арыяду
 Па Ленінскай вул. № 9-2 — магазін Грышальда і Гізабург
 „Савонкай“ № 6 „Топала“
 „ „ „ № 8 „Арцелі піраўліваў „Набода“
 „ „ „ № 53 „Кінакультура“
 „ „ „ № 61 „Фортед“
 „ „ „ № 79 „Вагданав“
 „ „ „ № 39 „Фурман“
 „ „ „ № 70 „Шылта“
 „ „ „ № 34 „парожні б. Ваенца Веснік“
 „ „ „ № 4 „парожні б. арцелі „Ірасіні Акцябр“
 „ „ „ № 4 будка драўлянага складу б. Сыміліава
 „ „ „ № 7 на ачале — каубасная машына мисарубіка
 „ „ „ № 49 Машына сельгаскага заводу
 Ракаўскай вул. № 49 Машына сельгаскага заводу
 За усімі сьпіражамі апрабаванымі у Намгас, пакоі № 6.
 Загадчык Камгаспадаркі ПІЦАЦЬКО.
 Кіраўнік Арыядвай Часткі ІВАНЮК.

13 мая а 12 г. дня
адбудуца ТАРГІ
 ў племхозе „СМУЗЛЕВА“ Савіхвалускага раёну, Менскай акругі на ачаду наменшых, неспэцыяльных, сталірных, жалірных і інш. работ, на пабудове 3-х новых дамоў і рамонце 7-мі старых пабудов.
 У выпадку, калі першыя т а р г і не адбудуца, 2-ія і 3-ія т а р г і прызначаюца на 17 і 20 мая.
 З умовамі таргоў можна азнаёміцца ў племхозе.
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

Да ведама падрісчынаў „ЗВЯЗДЫ“
 З сьнежнішым нумарам газэты „Звьязда“ мясцовым і іншагароднім падрісчынам разасланы першы нумар за май месяц № (19) 267 часопісу
 Падрісчынаў газэты „Звьязда“ з аддаткам часопісу „ОГОНЬ“, якія не атрымалі часопісу, просьба безадкладна аб гэтым паведамаць: мясцовым падрісчынаў — у галоўную кантору газэты „Звьязда“ (Менск, Савецкая, 63), а іншагароднім — непасрэдна ў паштовы аддзяленьні.
ОГОНЬ

Бюро ячэйкі КП(б)В і мясцовае Беларускае з глыбокім асяродкам адбываюць аб грамадзянска-прававага Беларуска, сьпіражы і старшын: Выкавабара ішаф-таварыства тав.
Новасельскага Паўла Ігнатавіча,
 акая вступіла 6-га мая с. г. а 7-й гадз. увечары.
 Пахаваньне адбудуца сьбіння, а 4 з пал. гадз. дня. Збор у кантору Беларуска Бюро ячэйкі і мясцовым

У сараду, 9 мая с. г., а 7 гадзіна увечары, у памяшканьні клубу годкі (Н. Маскоўскай, 64) адбудуца дэлегаці схода работніц і жоак рабочых Кастрычніцкаўскага раёну.
 — У нядзелю, 13 мая, а 11 гадзіна раніцы ў памяшканьні клубу К. Маркса адбудуца выніковыя зьняткі-нафэрэнцыя студэнтаў нядзельнага камвузу.
 Яўна усіх студэнтаў абавязкова **ДОМ АСЬВЕТЫ.** У аўторка, 8 мая, а 7-й гадзіна увечары зачынены сходы ячэйкі КП(б)В Прыасветы.
 На абвесткі дня: 1) Сірававада бюро ячэйкі і 2) перавыбары бюро.
 — Сьбіння, 8 мая, а 8 з пал. гадз. увечары адбудуца агульны зачынены сходы КП(б)В прагасу.
 — У сараду, 9 мая с. г., а 7 гадзіна увечары ў памяшканьні клубу прыасветы адбудуца дэлегаці схода усіх 3-х груп гарраёну.
 Лука дэлегатак абавязкова.

Адказны рэдактар
Я. АСЬМОЎ

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:
 Вучотная конская кніжка Хасіскага В. 809
 Падвая кніжка № 265, выд. Старалі-роскім спажывецкім таварыствам на імя Патровіча І. П. 810
 Вучотная конская кніжка № 3782 Песьяравіча Х. К., выд. Савіхваліцкім РВК. 820
 А сабовая найсковая кніжка № 530 і нашпарт № 924 Баццоліца Ф., выд. Бязрычанскім РВК. 821
 Вучотная конская кніжка № 675 Размоўка І. С., выд. Смалявіцкім РВК. 822
 А сабовая кніжка № 4 Каралевіча П. П., выд. Б. Юраўскім РВК. 823
 Мэтрычная выпіс Ікона У. М., выд. Барысаўск. ЗАГСам 824
 Пашпарт № 554 Рысанова С. Е., выд. Бязрычанск. РВК. 825
 Службовая кніжка № 309 Батура Ф., выд. Бягомльскім РВК. 826
 Членскі білет Бараноўскага С. П., выд. саюзам хамікаў. 827
 Членскі білет № 31078 Траскоўскага А. Я., выдан. саюзам Рабэмлеву. 828
 Пасведчаньне № 433 Духона Б. М. 829
 Віза № 223 Васюковіч М., выд. Васлаўскім РВК. 830
 А сабовая кніжка № 38 Лойка П. А., выд. Б. Юраўскім РВК. 831
 Вучотная конская кніжка № 175 Лойка В., выд. Смалявіцкім РВК. 832
 А сабовая кніжка № 20 Харытанова М., выд. был. Руднінск. вал. адд. 833
 Вучотная конская кніжка № 6202 Юда П. П., выд. Бязрычанскім РВК. 834
 Білет саюзу воідата транспарту за № 311356 на імя Хаміцкаўскага І. І. 835